

Orosházi HARANGSZÓ

XXII. évfolyam 3. szám · 2015 ősze

Reformáció és hálaadás

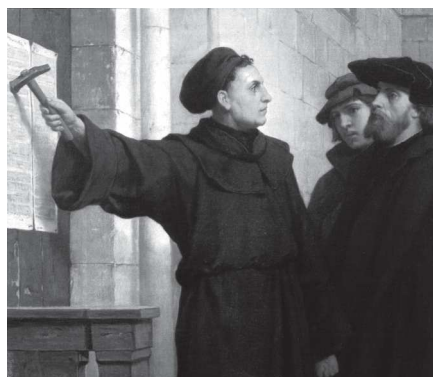
Tematikus évek sorjázna egymás után egyházunkban, hogy az 500 éves évforduló felé közeledve mind jobban tudatosítsuk magunkban a reformátori örökség mindennapjainkat érintő áldásait. Szabadság, kultúra, oktatás, haza – csak néhány azon területek közül, ahol olyan kincsekre bukkanhatunk, amelyek szorosan kötődnek megreformált, evangélikus identitásunkhoz.

Arról azonban nem feledkezhetünk meg, hogy személyesen és közösségesen is hálat adjunk mindazért, ami által gazdagabbá lehetünk, és amit a reformációnak köszönhetünk. A reformáció az igehirdetés, igeolvasás prioritása által a Krisztus-központúságban olyan alapot, kiindulópontot adott nekünk, amely meghatározza egyéni életvezetésünket, gyülekezeti és társadalmi viszonyainkat.

Olyan korban, amikor minden relatív válik, amikor minden érték megkérdőjeleződik, s a teljes értéknélküliség lesz meghatározó, mindenhol felrémlik a szétesés fenyegetése. A reformáció örökségének gazdagsága éppen ezért nemcsak az előbb említett területeken érhető tetten, hanem abban is, hogy a reformátori alapelvek egy általános értékválságban megoldásként felmutatható alternatívaként szolgálnak.

Nem adhatunk elégszer hálat azért, hogy ilyen kincs birtokában vagyunk. Nem a mi érdemünk, hanem Isten ajándéka, amit lassan öt évszázada mondhatunk magunkénak. Ha pedig kaptuk, a legnagyobb hálaadás az, hogy oszadjuk, továbbvizsgáljuk, hirdetjük számolatlanul, bőkezűen – ahogyan elindult, és ahogyan mi is kaptuk. Új reformációra van szükség, mert a mai

kor legvégzetesebb tévútja kísértetiesen hasonlít Luther korának tévedéséhez. Az akkori Európában a kor egyházi-társadalmi viszonyainak megfelelően – sajnos pont az egyház által felkínált – megvásárolható, elanyagiasított kegyelem és üdvösség szédítette meg és hajszolta az embereket teljesen hiábavaló áldozat meghozatalába. Ma ugyanúgy a teljességet, a harmóniát, a boldog jelent és jövőt képzelet megvásárolhatóknak a bennünket körülvevő világ. Ma nem búcsúcédulák, hanem az éppen aktuális

Ferdinand Pauwels festménye (1872)

szellemi hatalom által fejekbe sulykolt „értékek” megvásárlására való biztatással ígérlik-hazudják az elégedettség, boldogság elérését. A forgatókönyv ugyanaz: add az erőt, hitedet, pénzedet, add önmagadat egy jól megfestett illúzióért. Mert az ösellenesség ezeken a hatalmokon keresztül nem az igazit kínálja fel, de a valóságosat kéri érte: az embert – az idejét, a pénzét, mindenét.

Ilyen körülmények között lendült a kalapács Luther kezében, amivel kiszögezte a wittenbergi vártemplom kapujára azt a 95 tételt, amellyel elindult a reformáció, a

mozgalom, amely több mint történelmi, egyháztörténelmi esemény – sokkal inkább Isten Lelkének áradása –, és amelynek lelki-szellemi örökösei mi vagyunk a 21. század elején. Nekünk kell világossá tenni a világ számára, hogy Isten nem az, aki elvenni akar az embertől, a családjától, a közösségeitől, hanem ő az, aki ad, aki meggazdagít. Ebben a bizonyágtételben pedig elengedhetetlen a hálaadó keresztyén ember, a hálaadó gyülekezet emberközeli valósága. Aki ugyanis hálat tud adni, annak van miért hálat adnia. Aki meg tud valamit köszönni, az valami jót kapott, és azért mond köszönetet. Aki elégedetten, boldogan tud élni a világban, annak mindene megvan ahhoz, hogy az elégedettsége és a boldogsága ne felvett pózként üljön az arcán, hanem valódi életérzéseként sugározzon át rajta. Mindez pedig nem anyagi kérdés, hanem az örök kincs birtoklásáé.

Reformáció és hálaadás: nem kampányszerűen meghirdetett, tematikus időszak, nem ünnepi alkalmak sorozata. Mindennapi valóság, ami nemcsak egy-egy alkalommal demonstrálja a reformáció valóságát, hanem az élet tanúságtételével mutatja az igazi modus vivendit: a forráshoz, az élő vizek folyamaihoz visszatért ember meritését abból, ami soha el nem apad, ami mindig friss, ami mindig felüdít. Ezt a megelégedettséget szomjazza a világ, de nélkülünk nem találja, hogy merre van a Krisztus-központú, békességgel, reménységgel, harmóniával megajándékozott élet. Hálaadáséletünk ezt mutathatja meg mindenki számára, így legyen életprogrammá reformáció és hálaadás.

ÖRDÖG ENDRE

Az újpogányság és a Biblia

Napjaink egyik legfontosabb egyházi kérdése, hogy hová tűnnek az emberek a gyülekezeteinkből. A természetes fogyás, elhalálozás és elvándorlás mellett véleményem szerint sokakat eltántorít a hittől ez az új vallási irányzat. Ennek híve lehet, hogy névlegesen hozzánk tartozik, népszámláláson evangélikusnak vallja magát, egy-egy kazuális alkalmon is feltűnik, de lelkiességében már mást vall.

Sokan vannak, akik csalódtak a technikai fejlődés ígérétében, ezért inkább a hagyományokhoz fordulnak vissza. Ez világgelenség, nem csak nálunk fordul elő. Az újpogányság feltűnésének speciális magyar oka is van, mégpedig az, hogy az elmúlt 500 év történelmi sikertelenségéből sokan a távoli dicsőséges múltba menekülnének vissza, amikor tőlünk rettegett szinte egész Európa.

A fogyasztói társadalomban sokan a hitéletüket is autonóm módon szeretnék be rendezni: ebből is egy kicsit, abból is egy kicsit. Azonban véleményem szerint nem lehet két úrnak szolgálni, mert vagy az egyiket szereti, vagy a másikat gyűlöli. A keresztyénség mindig is kizárólagosságra törekedett. Jézus ezt mondja János evangéliumában: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.”* [Jn 14,6]

Az apostolok cselekedetei szerint Péter ezt mondja: *„... és nincsen üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnek.”* [ApCsel 4,12]

Az újpogányság olykor keresztyén elemeket is vegyít, máskor nagyon távol áll tőle. De ez egyik legveszélyesebb az, amikor szinkretizmus fordul elő, és a követők számára sem világos, hogy hol helyezkednek el.

Már a reformáció korában is vita tárgya volt, hogy némely irányzat elfogadható-e a keresztyén ember számára, vagy sem. Luther és Melancthon nem értett egyet az asztrológia kérdésében. Luther élesen elutasította és többször meg is fedtte barátját ebben a kérdésben. Ezzel szemben Melancthon a korabeli kultúra elfogadható részének tekintette.

Nagyon sokan egyfajta identitásválságban vannak, s lelkiük nyugalmát az ősmag-

yar vallásban (magyar ősvallásban) próbálják megtalálni. Ezek a próbálkozások megfigyelhetők az egyének szintjén és közösségi szinten is. Mit tegyünk? Fogadjuk el vagy határolódjuk el ezektől a mozgalmaktól?

2010. június 4-én, Verőcén a Kárpát-haza templom avatásán (ahol keresztyén és ősmagyar vallási elemek keveredtek a szimbólumok között) nem vettek részt a történelmi egyházak püspökei: Dr. Beer Miklós római katolikus megyéspüspök, Dr. Szabó István református püspök, Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök, közös nyilatkozatot is kiadtak, melyben elhatárolódtak. Ennek ellenére jelen voltak gyházi képviselők. A templomot és a híveket megáldotta Csuka Tamás ny. református püspök, Márkus László helyi református lelkész, valamint Balási László unitárius püspök-jegyző. Én sem vettem volna részt ezen az ünnepségen, sem liturgikus öltözetben, sem civilben.

A felekezeten belüli megosztottság és a nem egyértelmű állásfoglalások sokakban kétségeket kelthetnek. A verőcei templomot nem szentelték fel, de a százhalombattai Szent István templomot, a paksi és a siófoki Makovecz által tervezett igen.

A római katolikus egyház egy püspöki körlevelet is kiadott ebben a témában, amelyet 2009. szeptember 20-án minden katolikus templomban felolvastak.

Álláspontom szerint az ősmagyar vallás hitelvei nem tisztázhatók, mivel korabeli forrásokból már nem lehet kellőképpen rekonstruálni. Feltételezések szerint annak idején a katolikus egyház missziós cézzal adaptálta a meglévő magyar hitvilághoz az egyház tanítását. Ebben lehet történelmi igazság, de nem helyes meghaladott hitekhez visszatérni. Az országban mégis azt lehet látni, hogy táltos egyházak és dobkörök is alakultak, melyek a tanok oktatásán és a vallás gyakorlásán kívül különböző rendezvényeket is szerveznek, ahol hagyományörző programok mellett szerepet kapnak a szerek is.

Kik foglalkoznak ezekkel a gondolatokkal? Neves kutatók, gondolkodók, mint Szántai Lajos professzor művelődéstörténész és magyarságkutató, akit Pap Gábor

neve mellett említenek. Grandpierre Atila magyar csillagász, a természettudomány doktora, a fizikai tudományok (csillagászat) kandidátusa, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa, író, költő, a Magyar Írószövetség tagja. Grandpierre K. Endre, magyarságkutató, Molnár V. József művészettörténész, Dr. Papp Lajos szívsebész, magyarságkutató Cey-Bert Róbert Gyula szociológus, pszichológus, gasztronómus, magyarságkutató, szimbolikakutató, a Gasztronómiai Világszövetség jelenlegi tiszteletbeli elnöke. Neves emberek sokaságát bővíti el ez a keresztyénségtől távol álló irányzat.

Ma feltűnik az új ateizmus, amely valamiféle ufóhite alapozódik.

Sokszor a természetgyógyászat is nagy vitát gerjeszt. A természetből jövő az elfogadható, de a természetfeletti már nem. Nekünk csak Isten lehet gyógyítónk, más út nem járható. E kérdésben is vitafórumot rendeztek 2003-ban a természetgyógyászatról. Akkor az Evangélikus Élet egyik hirdetése miatt alakult ki polémia. „A gyógyfüvek alkalmazása például elfogadható keresztyén szemmel is, ám ha ezekhez különféle misztikus cselekedetek járulnak (például a gyógyteát holdtöltekor, varázsszavak mormolása kíséretében kell meginni), az már megengedhetetlen számunkra, hiszen az okkult gyökerű módszerek komoly veszélyeket rejtjenek. Hasonlóképpen az asztrológia, a jóga, a reiki, a homeopátia, az agykontroll stb. mélyén is különféle valásfilozófiai eszmék húzódnak.” Ezen a területen nagy megértés indokolt, mivel a beteg érthető módon a gyógyulását keresi. Tanításra szükség van, de ezt idejekorán kell megtenni.

A jóslások területe is érinthető ennél a témánál, akárcsak különféle világvégevárások és jövődöléseké.

A filmek területe is számtalan kérdést vet fel, különösen a fantasyfilmek és -sorozatok. E művek hátterét sokszor régi mondák és mítoszok adják. E területről három művet emelek ki: *Harry Potter*, *Gyűrűk ura*, *Narnia krónikái*. Harry Potterrel egyes katolikus püspökök éltélően nyilatkoztak, mások megengedőbben. Az utóbbi két mű

✎ szerzője keresztyén és többé-kevésbé keresztyén üzenetek is áthallatszanak a sorok között. Kérdés, hogy e művek elolvasása, illetve megtekintése közelebb viszi-e az olvasót és a nézőt Krisztushoz, vagy eltávolítja tőle?

„Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük. Az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mondákhöz odafordulnak. [2Tim 4,3]

Péter levelében szembeállítja a meséket és az evangéliumot: „Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének. [2Pét 1,16]

A keresztyénség és a kultúra kapcsolata sok kérdést vet fel, ezekre többféle válasz is adható. Van, amikor elzárkózásra, s van, amikor nyitásra van szükség e területen.

Pál apostol az *Aeropagoszi beszéde*ben szabadon felhasználta Aratusz sztoikus költő művének részletét, amikor az eredeti, Zeuszról szóló állítást átértelmezte és Istenre alkalmazta: „... mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ahogy a ti költőitek közül is mondták némelyek: Bizony, az ő nemzetsége vagyunk. Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg.” [Apcsel 17,28–30]

Régi hagyományok elemeit szabadon felhasználhatjuk Krisztus ügyében, de óvatosnak kell lenni, nehogy a másik oldal használjon fel az ő érdekében.

Pál apostol más helyen azt mondja: „... de mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok.” [1Thessz 5,21] Istentől kell bölcsességet kérni ahhoz, hogy különbséget tudjunk tenni jó és gonosz dolgok között, még akkor is, ha esetleg kortársaink bizonyos tanításokban nem látnak semmi rosszat.

LACZKI JÁNOS

KIEMELT ŐSZI ALKALMAINK

• **Október 25-én**, 10 órakor bibliavasárnapi istentisztelet a templomban, 17 órakor ugyanott zenés istentisztelet keretében a kiskőrösi Gospel Sasok koncertje.

• **Október 31-én**, 10 órakor reformáció ünnepi istentisztelet a templomunkban, 17 órakor közös reformációi ünnepi est a reformátusokkal ugyanott.

• **November 1-jén**, 14 órakor az *Alvégi és a Felvégi temetőben* istentiszteletet tartunk.

• **November 22-én**, 10 órakor örök élet vasárnapi koncert-istentisztelet lesz, amelyen név szerint megemlékezünk az elmúlt év elhunytjairól.

• **December 3–6.** között adventi evangelizációt tartunk. Igehirdető Szeverényi János, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkésze.

Orosháza ceruzahegyen

Balogh Örse 111-re gyarapított alkotása közül Orosháza templomai, középületei, városképi jelentőségű polgári házai, illetve az evangélikus egyházhoz kötődő épületei szerepelnek. Utóbbiakat ábrázoló rajzai közül ezúttal az általunk Templomköznek tartott következnek.

Az evangélikus templom északi oldalán, az 1840-es évek óta létező szűk köz (sikátor) – amelynek napjainkig nincs hivatalos elnevezése –, a Thék Endre és Táncsics Mihály utcát köti össze. Ezt a szűk átjárót lakóépület nem határolja. Mindössze a felvégi parókia oldalbejárata, a templom északi bejárati ajtaja, valamint az Orosházi Evangélikus Egyházközség levéltárához vezető ajtó nyílik rá.

Tíz esztendeig Orosházán jelent meg az Evangélikus Egyház és Iskola című lap

A Magyarországi Evangélikus Egyház Gyűjteményi Tanácsa hatalmas lépést tett nemzeti örökségünk, evangélikus múltunk megőrzéséért. Digitalizáltattuk Orosházán lévő anyakönyveink és jegyzőkönyveink sok tízezer oldalát, ami levéltárunkban ingyenesen, otthoni gépünkön negyedévenkénti fizetéssel, 5000 forintért kutatható. A Magyar Evangélikus Digitális Tárból (MEDIT) – az Arcanum Kft. közreműködésével – olyan, eddig teljesen ismeretlen kiadványok is megtalálhatóak a világhálón, mint az egykor Orosházán szerkesztett és kiadott *Evangélikus Egyház és Iskola* című lap, amiről ugyan hallottunk, levéltárunkban ebből egyetlen példány sem volt.

1974-ben – Kovács Mária könyvtáros vezetésével – Békéscsabán napvilágot látott egy komoly munka, a *Békés megye sajtóbibliográfiája 1855–1873*. A kiadványba a megye területén megjelentetett 438 újságot, folyóiratot, híradót, minden periodikát összegyűjtötték, felkutatták a lelőhelyeket. Mindegyikről pontos címléírást készítettek, a kötet használatát mutatókkal tették könnyebbé.

Az *Evangélikus Egyház és Iskola* azonban nem található a felsorolt kiadványok között. Nem lelték fel az általuk meglátogatott közgyűjteményekben. (Ahol megvolt, az Üllői úti Evangélikus Országos Könyvtárban, oda nem jutottak el).

Trshtyánszky Ferenc esperes-lelkész, teológiai akadémiai tanár 1883-tól szer-

kesztette Pozsonyban az első tizenhárom évfolyamot. Jól megalapozta.

Az 1896. január 2-ai lapszámmal Pozsonyból Orosházára került át a szerkesztőség. A felelős szerkesztő és kiadó Veres József lelkész, a túlnépesedés miatt három részre osztott és ugyanakkor megalakult békési egyházmegye első esperese ekkor 45 éves volt. Ereje teljében köszöntött rá mindkét nagy feladat. A lap átvételével „*az evangélikus egyház és iskola érdekeit akarom szolgálni*” – jelentette ki *A tisztelt közönséghez* címzett beköszöntőjében. A közelmúltban befejeződött zsinat, másrészt az állami egyházpolitikai törvények életbe léptetése, gyakorlati alkalmazásuk hatása az egyházvezetés teljes figyelmét követeli meg – írta. Célja volt továbbá „*az egyház vagyoni viszonyainak javítását elősegíteni, a lelkészek, a tanárok, a tanítók fizetésének kellő emelését előkészíteni... más oldalról pedig a protestáns szellem terjesztése, a protestáns hitélet ápolása, a protestáns önérték serkentése folytonosan szemem előtt lebeg*” – szöveg Veres.

Az olvasóközönség érdekében gyors tudósítást kért minden egyházi és iskolai eseményről. Kilátásba helyezte, hogy ő maga is folyamatosan közöl értesítéseket az ország minden részében megjelenő egyházi és iskolai lapok tartalmából, felekezeti különbség nélkül. Tájékoztatót nyújt a belföldi és a külföldi eseményekről is, különösen a német protestáns egyházak életéből. „*Keresztényen szellem, evangélikus hithűség, nemes modor hassa át a lap irányát és közle-*

ményeit. Politika és személyeskedés nem talál helyet hasábjain.”

Mit olvashattak a lapban? Az első számban közölték Veres József beszédét az esperesi szék elfoglalásáról, írtak az egyházak állami segélyezéséről, olvashatták Payr Sándornak a *Berzsenyi Dániel és az eklézsia* című értekezését.

Közzétettek rövidebb-hosszabb vallásos verseket, a kor jeles egyházi költői: Csengey Gusztáv, Kovács Sándor, Sántha Károly és mások tollából. A külföldi lapszemlék mellett igen gazdag volt a belföldi rovat is. Rengeteg hírt adtak különösen a Felvidék (Besztercebánya, Pozsony, Eperjes, Igló, Selmecebánya és más települések) evangélikusságáról.

Az *Értekezések, Beszédek, Irodalom* című rovatokban többek között Benka Gyula, Csepregi György, Endreffy János, Gyurácz Ferenc, Kovács Andor, Masznyik Endre, Pröhle Henrik, a pozsonyi teológia tanárává emelkedett orosházi Pukánszky Béla, Raffay Sándor, Szilávik Mátyás, Veres József, Zsilinszky Mihály és sokan mások jelentkeztek.

A *Körlevelek, Rendeletek* címszó alatt is mindig tájékoztatta a szerkesztő az olvasókat az időszerű kérdésekről. *Könyvismertetések*et is közölt, aztán a különböző egyházmegyek közgyűléseiről, ünnepélyekről is olvashatunk tudósításokat, határozatokat, véleményeket.

Ígérethez híven szemlélte az egyházi és tanügyi folyóiratokat: *Evangélikus Egyházi*

Tizennegyedik évfolyam.

1. szám.

Orosháza, 1896. január 2.

EVANG. EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Előfizetés díja:

Egész évre . . . 6 frt.
Fél évre . . . 3 „
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 12 kr.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó:

VERES JÓZSEF.

Hirdetés díja:

Egész oldal . . . 8 frt
Fél oldal . . . 4 „
Negyed oldal . . . 2 „
Ennél kisebb . . . 1 „
Bélyeg külön 30 kr.

A szentetornyai I. világháborús hősök emlékműve II.

A hivatalos nyilvántartások szerint Szentetornyán a világháborúban hősi halált halt lakosok száma 123. Nyilvántartott hadirokkantak száma 38. Ezzel szemben a Pásztor János szobrász által mintázott emléktáblán, a forrásokkal ellentétben nem 123, hanem 129 hős neve szerepel. Az elesett hősi halottak száma így sem teljes, mert Szentetornyán – ugyanúgy, mint másutt – több család nem járult hozzá, hogy hivatalosan holtját nem nyilvánított hozzátartozójuk neve felkerüljön az emléktáblára: *mivel hazavárták őket!* Kutatásaink is azt támasztják alá, hogy még további szentetornyai illetőségű hősi halott neve nem ismeretes előttünk.

A múlt emlékezetéhez tartozik még Szentetornyán a Hősök ligete

Mára már lassan feledésbe merül, hogy Szentetornya község – megvalósítandó az ország kormányzója által felvetett gondolatot – 1929 januárjában elhatározta, hogy a Hősök ligetének létesítésére a község tulajdonát képező egyik ingatlanból 800 négyzetméter területet a Hősök ligete számára kihasít. Elhatározták még, hogy ezt a területet a község költségén parkíroztatják, és megengedik, hogy abban a kijelölt helyeken – szakszerű felügyelet mellett – a hősi halottak hozzátartozói emlékfákat ültessenek, azokat ápolják és gondozzák. A fanemek megválasztását a község magának tartotta fenn. Az 1929-ben kezdeményezett Hősök ligetének

megvalósulásáról, annak pontos helyéről és sorsáról 85 év után a centenáriumi anyag összeállításakor nem sikerült megbízható adatokra találnunk.⁸

Megújult az I. világháborúban elesett szentetornyai hősök emlékhelye

Szentetornyán az I. világháborús emlékmű 2014 szeptemberére pályázati forrásból lett felújítva. Az I. világháború 100. évfordulója alkalmából történő újraavatására és ökumenikus beszentelésére 2014. szeptember 22-én került sor a centenáriumi emlékbizottság tagjai, a város képviselőiben megjelentek és a szentetornyai érdeklődők jelenlétében. Beszentelő lelkészek voltak: Ördög Endre evangélikus igazgató-lelkész, dr. Laurinyecz Mihály római katolikus esperes-plébános és Szalkay Róbert református lelkész.

A kutatás által feltárt újabb források

A szentetornyai hősi halottak közül 80 fő a 101. gyalogezredben szolgált, melynek nyilvántartása szerint Dénes Sándor, Dénes Lajos, Győri Antal és Tóth György hősi halottak szintén szentetornyai illetőségűek voltak. Közülük csak Győri Antal neve van bevéve a hősi emléktábla névsorába.⁹

A szentetornyai halotti anyakönyvben a következő hősi halottak nevei vannak bejegyezve

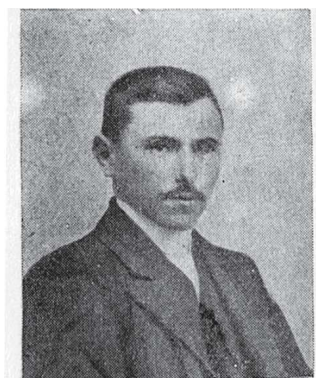
Verasztó János 21 éves, †1916. 10. 16.
Paulik Antal 45 éves, †1917. 04. 24.
Lövei Mihály 29 éves, †1918. 11. 25.
Csiszár György 32 éves, †1918. 12. 02.
B. Horváth Ádám 29 éves, katona
Közülük Verasztó János, Paulik Antal és Csiszár György neve olvasható az emléktáblán.¹⁰

Hősök sírja Szentetornyán, a Corvin utcai temetőben

Szentetornyán, a Corvin utcai temetőben I. világháborús hősi sírok is találhatóak. Ezeknek a környezetét szintén fel lett újítva. A négy, egymás közelében lévő felújított és felszentelt sírban a következő személyek nyugszanak:

Csiszár György 32 éves, †1918
Lövei István 20 éves, 1898–1918
Csiszár András 33 éves, 1887–1920
Valkai Sándor ? ?

Az itt nyugvók közül Csiszár György és Lövei István neve ismert az emléktábláról. A hazahozatott és a Corvin utcai temetőben eltemetett Verasztó Jánosnál található az anyakönyvben bővebb bejegyzés: „A szerbiai harctéren Belgrád közelében (?) falu mellett gránáttól hősi halált halt. Szerettei onnan szállították haza. A 101-esek nyilvántartásában is szerepel, és alábbi fotóját is közlik.”¹¹

Verasztó János

A halotti anyakönyvben egy ötödik név is szerepel: B. Horváth Ádám (29 éves, katona bejegyzéssel). Halála 1919. január 21-én lett regisztrálva. Fejfája nem található, neve sem olvasható a hősök emléktábláján.

Verasztó János mellett ugyancsak felkutatásra vár Paulik Antal, Lövei Mihály és B. Horváth Ádám katona nyughelye is. A fentiek számbavételével a táblára vésett 129 hős nevéhez még újabb hét, bizonyítottan hősi halált halt szentetornyai nevét is hozzá kell számítanunk.

⁸ Szemle, Debreceni Protestáns Lap, Dunántúli Protestáns Lap, Erdélyi Protestáns Lap, Néptanítók Lapja, Protestáns Egyházi és Iskolai Lap stb.

⁹ Temető címszó alatt – az országos kitekintés mellett – megemlékezett Sass István orosházi tanító és a bánfalvi (gádorosi) Baross Károly lelkész haláláról. Lelkésziktatásokról is tudósított: Klár Béla nagyszénási, Okályi G. Adolf bánfalvi, Ritter Károly pusztaföldvári meghívásáról. 1902-ben „a szabadszentornyai magyar nyelvű egyházközség lelkészi állomásának betöltésére szóló pályázat”-ot szintén ismertette.

¹⁰ A lap 1896-tól 1903-ig jelent meg az esperes öccse, Veres Lajos orosházi „gyorssajtóján”. Majd a szintén itt élő Pless Nina nyomdatulajdonos vette át. Végül 1905. március 30-án a lap 23. évfolyamának 13. lapszámával megszűnt az *Evangélikus Egyház és Iskola*. Veres mellett a felelős szerkesztő, Hajts Bálint (1902 szeptembertől), mint Gyomára megválasztott evangélikus lelkész búcsúzott el olvasóitól. Veres József nyilatkozatot tett: Hajts Bálint távozásával „nincs itt senkim, aki a lapnál helyettesítené” – zárta sorait és az újságot.

Méltó emlékezés

A Szentetornyán lévő Corvin utcai temető emlékkertjének átadására 2014. december 20-án, 10 órakor került sor. Az I. világháborús hősök emlékparcellájában rendezték a sírok környezetét, és mostantól kopjafa emlékezteti az arra járókat hősi halottainkra.

Az avatót Németh Béla, a helyi centenáriumi bizottság elnöke mondta. Laczki János evangélikus lelkész áldása után a katolikus egyház részéről dr. Domonkos István tolmácsolta dr. Laurinyecz Mihály plébános gondolatait. Újabb méltó helye van annak, hogy emlékezzünk hőseinkre – mondta az avatáskor Németh Béla. A tanácsnok emlékeztetett: az évforduló kapcsán könyv is készül, amely az I. világháború orosházi vonatkozásait dolgozza fel.

Kutatásaik során Koszorús Oszkár és Verasztó Antal helytörténészek találtak arra vonatkozó adatokat, hogy Szentetornyán a Corvin utcai evangélikus temetőben is vannak I. világháborús áldozatok. Az ő sírjaik környezete a város költségvetéséből lett felújítva. A faragott kopjafa Kovács Sándor

fafaragó keze munkáját dicséri. Az emlékezés koszorúját Verasztó Antal és Koszorús Oszkár helytörténész, a centenáriumi emlékbizottság tagjai helyezték el a kopjafán.¹²

Fotó: Verasztó A. Károly

Utólagos jegyzet

A 2015. április 13-án megejtett temetőbejárás alkalmával a halotti anyakönyvben szereplő, de a hősi emlékkertbe be nem kerültek közül egyedül Paulik Antal (†1917) olvasható szövegű sírköve volt feltehetően. Ennek utólagos áthelyezése megoldandó feladatként maradt hátra.

VERASZTÓ ANTAL

Források

1. *Hit által épült. A szentetornyai ev. gyülekezet rövid története. 2001. Szerle István.*
2. *A Szentetornyai ág. hitv. Egyház jegyzőkönyve 1913–1926. Jegyzőkönyv: 1926. júl. 25.*
3. *Uo.: 1926. aug. 1.*
4. *Meghívólevél, autográf. Orosházi Evangélikus Gyülekezet Levéltára.*
5. *Békés Vármegye, Budapest, 1936: Tévesen Pásch János szobrászt említi alkotónak.*
6. *Hit által épült. A szentetornyai ev. gyülekezet rövid története. 2001. Szerle István.*
7. *Orosházi Újság, 1926. aug. 26.*
8. *Orosházi Friss Újság, 1919. jan. 13.*
9. *A 101-es zászló alatt. A v. Békéscsabai cs. és k. 101. Gy. E. Emlékalbuma. Szerkesztette és kiadta: Makkay Machalek Pál ny. őrnagy, v. 101-es gy. e. százados. Bp. 1934.*
10. *A Szentetornyai ág. hitv. ev. egyház halálórási anyakönyve az 1903. évtől 2006-ig.*
11. *Uo.*
12. *Orosházi Élet, 2014. dec. 22. (I. J.)*

Az I. világháború orosházi evangélikus halottai VII.

1915 őszen a magyar katonák, köztük az orosháziak, több hadszíntéren harcoltak. A déli (balkáni) csatamezőn ismét hadjárat indult Szerbia ellen, ugyanakkor a délnyugati (olasz) harcmezőkön (az isonzoí és a doberdói csatákban) is sokan hullatták vérüket. Őszre a háború súlypontja fokozatosan a keleti (orosz) hadszíntérré tolódott. Kezdeti sikerek után a német–osztrák–magyar haderő erős orosz állásokba ütközött. Megszámíthatatlan orosházi vesztette életét a Kárpátokban és a Habsburg Birodalom északi tartományában, Galíciában.

Kálmán Rezső lelkészünk 1925-ben jelentette meg *Az orosházi evangélikus hősök emlékezete* című füzetét. A 800 áldozatot regisztráló kiadványból idő- és abécérendbe szedve közöljük a következő részt.

1915-BEN HŐSI HALÁLT HALT (folytatás)

- *Lénárt György* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, orosz harctér
Lénárt János–Szalai Erzsébet

- *Lénárt Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 23 éves, orosz harctér
Lénárt János–Szalai Erzsébet
- *Lódi István* gyalogos, 101. gy. e. 25 éves, ismeretlen helyen
- *Lódi József* gyalogos, 101. gy. e. 29 éves, Miskolc
Lódi János–Héjjas Zsuzsanna felesége: Fehér Zsuzsanna
- *Lőrincz Pál* gyalogos, 101. gy. e. 28 éves, Podkamienka, Galícia
Lőrincz István–Kiss Zsuzsanna felesége: Varga Julianna
- *Madarász István* gyalogos, 101. gy. e. 27 éves, Kárpátok
Madarász István–Matula Zsuzsanna felesége: Tódor Erzsébet
- *Menezdorf János* gyalogos, 101. gy. e. 24 éves, Kassa
- *Mikó József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 30 éves, Laborcő
- *Miskolc József* gyalogos, 305. gy. e. 19 éves, Galícia

Miszlai Mihály–Szilasi Erzsébet

- *Miszlai Sándor* gyalogos, 101. gy. e. 32 éves, Világ
Miszlai János–Vági Sára felesége: Horváth Erzsébet
- *Molnár Antal* gyalogos, 302. gy. e. 40 éves, Galícia
Molnár Lajos–Szömörei Katalin felesége: Ravasz Julianna
- *Morcán János* tizedes, 101. gy. e. 23 éves, Ostrovec, Galícia
Morcán János–Lipták Ilona
- *Móroczy Imre* gyalogos, 82. gy. e. 19 éves, Teschen
Móroczy János–Tüske Julianna
- *Móroczy István* gyalogos, 61. gy. e. 25 éves, Doberdó
Móroczy István–Szalai Zsuzsanna
- *Móroczy János* honvéd, 4. honvéd gy. e. 22 éves, Kárpátok
Móroczy István–Szalai Erzsébet
- *Nagy István* hidász, 7. hidász osztag
28 éves, Kassa
Nagy Mihály–Kádi Julianna felesége: Soós Julianna
- *Nagy István* gyalogos, 101. gy. e. 21 éves, Losonc
Nagy Péter–Soós Julianna
- *Nagy Lajos* őrmester, 4. honvéd gy. e.

- ☞ 25 éves, Szanok, Galícia
Nagy Lajos–Csizmadia Julianna
felesége: Szita Mária
- **Németh András** örvezető, 101. gy. e.
28 éves, Zalosce, Galícia
Németh János–Kiss Erzsébet
felesége: Ágoston Róza
- **Németh Antal** gyalogos, 101. gy. e.
25 éves, Unterwalden, Galícia
Németh Márton–Ágoston Mária
- **Németh György** gyalogos, 101. gy. e.
33 éves, Lupkov
Németh György–Sándor Mária
felesége: Bognár Róza
- **Németh Mihály** szakaszv., 4. honv. gy. e.
35 éves, Szerbia
Németh István–Benkő Róza
felesége: Dér Zsuzsanna
- **Németh Pál** örvezető, 4. honvéd gy. e.
21 éves, Lupkov, Galícia
Németh József–Horváth Julianna
- **Orosz Lajos** gyalogos, 101. gy. e.
28 éves, Békéscsaba
Orosz István–Fodor Julianna
- **Pataki Imre** gyalogos, 101. gy. e.
25 éves, Krukicnica
Pataki Lajos–Kocsondi Mária
- **Plenter István** örvezető, 101. gy. e.
22 éves, Kassa
- **Polyák József** gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, ismeretlen helyen
Polyák József–Kerekes Sára
- **Posevitz Károly** honvéd, 9. gy. e.
31 éves, orosz harctéren
Posevitz Kornél–Gedeoni Julianna
felesége: Heuszk Euzsénia
- **Pusztai Ádám** honvéd, 4. honvéd gy. e.
19 éves, orosz fogságban
Pusztai Sándor–Tóth Mária
- **Rajki Antal** honvéd, 4. honvéd gy. e.
25 éves, Monte San Michele
Rajki József–Kabódi Katalin
- **Rajki Antal** gyalogos, 101. gy. e.
25 éves, Davidov
Rajki Antal–Németh Anna
- **Rajki József** gyalogos, 101. gy. e.
24 éves, ismeretlen helyen
Rajki József–Deák Julianna
- **Rajki Sándor** gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, Szerbia
Rajki Antal–Varga Julianna
felesége: Pusztai Éva
- **Ravasz György** gyalogos, 101. gy. e.
32 éves, Budapest
Ravasz György–Szemenyei Mária
felesége: Fojváczi Mária
- **Ravasz István** tizedes, 4. honvéd gy. e.

- 25 éves, Girád, Kárpátok
Ravasz István–Jankó Erzsébet
- **Ravasz József** gyalogos, 101. gy. e.
27 éves, Selc
Ravasz Mihály–Pataki Julianna
- **Ravasz József** gyalogos, 101. gy. e.
19 éves, Budapest
Ravasz Antal–Zalai Julianna
- **Ravasz Sándor** honvéd, 4. honvéd gy. e.
20 éves, Zágráb
Ravasz Lajos–Szabó Zsuzsanna
- **Ravasz Sándor** örvezető, 82. gy. e.
19 éves, Mityészén
Ravasz Sándor–Kiss Róza
- **Sass Károly** hadapr. örm., 4. honv. gy. e.
21 éves, Laborcőfő
Sass Ferenc–Veres Julianna
- **Sebján Mihály** gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, orosz harctér
Sebján Pál–Mihalecz Mária
- **Sin Bálint** örvezető, 101. gy. e.
27 éves, Zloczow, Galícia
Sin József–Süle Zsuzsanna

- **Sinkó József** gyalogos, 101. gy. e.
32 éves, Wisnovcsik
- **Soós Mihály** gyalogos, 101. gy. e.
34 éves, Debrecen
Soós András–Plenter Erzsébet
felesége: Paulovics Etel
- **Strincz Antal** gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Gibaracz, Szerbia
Strincz János–Rajki Katalin
- **Süle József** örvezető, 101. gy. e.
23 éves, Kurovic
Süle Sándor–Sin Zsuzsanna
- **Süle Lajos** gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Orosháza
Süle Lajos–Strincz Katalin
- **Süle Lajos** gyalogos, 101. gy. e.
21 éves, Orosháza
Süle György–Varga Katalin
- **Süle Mihály** gyalogos, 101. gy. e.
27 éves, Világ
Süle István–Beé Zsuzsanna
felesége: Horváth Julianna

KOSZORÚS OSZKÁR

Budapest székesfőváros 9 kerületének elöljárósága.

4457 szám.
1915

Hullaszállítási levél.

Az 1915 évi febr. hó 9 n (a halálozás helye) Budapest ban (halál oka) hasi

hagyományos elhalt 19 éves (a halott családi és utóneve, gyermekeknel a szülők foglalkozása) Ravasz Sándor

Budapest szabályszerűen koporsóba zárt hullája eltemetés végett vasúton gőzmozdonyon tengelyen Budapest ról — át Orosháza ra

szállítandó. Miután a hullának ez a szállítása megengedett, megkerestem mind azokat a hatóságok, melyeknek területét a szállítmány érinti, hogy a hullafeltartoztatás nélküli továbbítását ne akadályozzák.

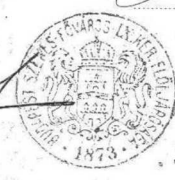
Budapesten, 1915 évi febr. hó 12 n.

Hogy az e részben előírt orvosrendőri intézkedések pontos kivitelét személyesen ellenőriztem, ezennel bizonyítom.

Kelt Budapesten, 1915 évi febr. hó 12.

J. Deák
ker. elöljáró.

Süle István
tiszt. orvos.

Levéltárunk kincseiből XII.

Az 1818-ban elkezdett protocollum

Már teljesen természetesnek tartjuk, hogy a különböző tanácskozási testületek, egyesületek üléseinek lefolyását, határozatait hitelesített jegyzőkönyvekben rögzítik. Így van ez egyházközségünknel is. Minden jegyzőkönyvünk történeti értéket képvisel, nem selejtehető. Tudjuk, hogy Orosháza különleges helyzetben van, hiszen a község és az evangélikus egyházközség egyszerre, 1744-ben alakult. A világi vezetés kezdettől fogva jegyzőkönyvet vezetett tanácskozásairól, az egyházközségnél ez nem alakult ki – sem Horváth András, sem Szimonidesz János első 35 szolgálati éve alatt. Az alapítástól eltelt 74 év, s 1818-at mutatott a naptár. Ekkor kezdték írni az úgynevezett protokollumot, ami régi görög–latin kifejezésből ered és jegyzőkönyvet jelent.

Tehát Pusztai Ádámnak, a helység törvénybírájának vezetésével el is kezdték szervezkedni az evangélikusok. „Az Orosházi Evangelica Ecclesiának Tagjai” 1818. július 13-án levelet írtak az Orosházára látogató Lovich Ádám (1760–1831) bányakerületi szuperintendens (püspök) úrnak. Ebben előadták, hogy nincsen olyan könyvük, „amelybe a végzések feljegyzetnek, többnyire elfelejtettek, füstbe mennek, azoknak tellyesítése nélkül”. A püspök áttanulmányozta a 12 pontban megfogalmazott levelet, s egyetértett az orosháziak kérésével.

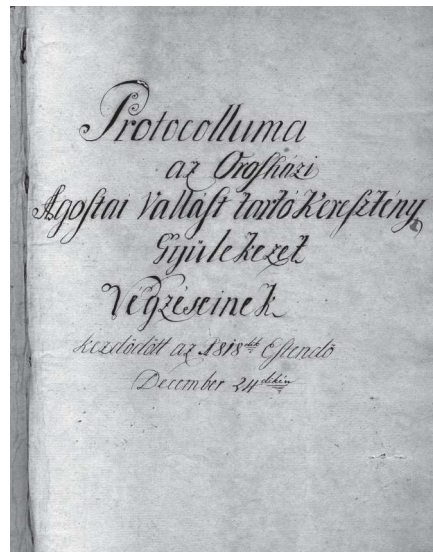
Nyilvánvaló, hogy a két lelkésznek, Szimonidesz János esperesnek és Szigethy János lelkésznek a püspöki kérést teljesíteni kellett. Ezért 1818. december 24-re összehívták az Ecclesia Gyűlést. Itt elhatározták, hogy a „nemes Ecclesiának külön is Notariussa rendeltesen, aki is ennek utána Minden gyűlésnek meg határozásait, az Ecclesia Jegyző Könyvébe bé írja. Közönséges, meg egyező akarattal Nemes Folkusházy Sámuel úr választódott, aki minekutána a Nemes Ecclesiának benne helyzetetett bizodal-mát meg köszönte, azon Jegyzői Hivatal felvállalta.”

A gyűlés rendes tagjainak feljegyzése és név szerinti ideiktatása a jegyző első kötelessége.

Olvassuk érdeklődéssel a 200 év után ma is ismert orosházi családneveket!

„A Nemes Ecclesia Részeről

1. A Nemes Ecclesiának Inspector, Nemes Marthon Péter, a M. Gróf Károlyi Familiának Számtartója
2. Tiszteletes Szimonides János Esperest [így – K. O.] Úr
3. T. Szigethi János Úr
4. Raksányi Imre Tanító úr
5. Graf Tanító úr
6. Folkusházy László úr ttó [tanító]
7. Goszták István úr ttó
8. Tot Ferenc, az Ecclesiának mostani Curatora
9. Tot János, Eccla esküdtje
10. Horvát Pál Eccla esküdtje
11. Berta András Eccla esküdtje

12. Nemes Jankó István, 13. Ns. Kunos János, 14. Darók András 15. Mihalko Mátyás, 16. Szepesy Mihály, 17. Salamon Mihály, 18. Ágoston György, 19. Tot András, 20. Hegedűs János, 21. Nemes Szalay Mihály

Az Helység Részeről

1. Vági Mihály Fő Bíró
2. Pusztai Ádám Tör. Bíró
3. Pataki András Eskütt
4. Nemes Jankó Ferencz Eskütt
5. Horváth István, 6. Szikora György,
7. Kéri János, 8. Göndös István,
9. Csizsmaia György, 10. Tot Mihály,
11. Szabó István, 12. Szabó Pál,
13. Varga András

Lejegyezte a Nemes Ecclesiának Jegyzője, Nemes Folkusházy Sámuel”

Róla megtaláltam, hogy Folkusházy László tanító és Valentinyi Anna fiaként Orosházán született, 1774-ben. A község jegyzője volt, s 1831-ben, a nagy kolerajárványban halt meg.

Végezetül ideiktatom, hogy a tartalomjegyzékkel együtt 269 oldalas, tintával írt protocollum közel 16 évig – 1818. december 24-től 1834. február 17-ig rögzíti egyházközségünk történetének sok fontos eseményét. Mérete: 39×25,5 cm. Néhány éve restauráltattuk, majd digitalizáltattuk.

A szövegben szereplő idegen kifejezések:

- protocollum = jegyzőkönyv
- evangelica = evangélikus
- ecclesia = egyház, egyházközség
- szuperintendens = püspök
- notarius = jegyző
- inspector = felügyelő
- curator = gondnok, választott világi vezető

Közétette:
KOSZORÚS OSZKÁR

Hallható ige

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit a kedves testvérek hétről hétre meghallgathatják az interneten is, a következő honlapcímen: oroshaza.lutheran.hu Igehirdetéseink 2008. augusztus 31. óta mindig felkerülnek a világhálóra, így rendszeres közkinccsé tételük. Isten áldása legyen minden alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik. Hisszük a prófétai tanítást, hogy: „...az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” [Ézs 55,11]

Fotóalbum

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétenék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, melyek evangélikus egyházunkhoz vagy a leányegyházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örölnénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkészeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és (ha tudjuk) a fotográfusét is.

Kérjük Olvasóinkat, hogy a Lelkeszi Hivatalba, Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E. u. 2.) válogatás után juttassanak el, egy jól másolható, érdekes fényképet. Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

Dér János és Mórocz Etelka házasságkötése
(Orosháza, 1950) Beküldő: Kovácsné Dér Ildikó

Az evangélikus iskola V. leányosztályának tanulói Molnár Imre tanítóval
(Orosháza, 1914) Beküldő: dr. Hajdú Erzsébet

A rákóczi telepi templom alapkövetétele. A képen Kovács Andor esperes, Rimár Jenő helyi lelkész, Torda Lajos tanító, Paulovics József felügyelő
(Rákóczi telep, 1940) Beküldő: Lánosziné Torda Vera

**Újságunk
az interneten is
megtalálható!**

**Cím:
<http://oroshaza.lutheran.hu/harangszo>**

Nyári események a leánygyülekezetekben

„Közös asztal” konferencia

Ebben az esztendőben 2015. június 19-től június 23-ig Nyíregyházán, az evangélikus kollégiumban tartottuk meg éves táborunkat. A szentetornyaiaktól két autóval 10 fő vett részt. Nagyon gazdag programban volt részünk. Megismerkedhettünk az Evangélikus Roma Szakkollégium életével. Látogatást tettünk a nyíregyháza-sóstói skanzenben és a Huszár-telepen, ahol nagyrészt hátrányos helyzetű cigány emberek laknak. Vasárnap a nyíregyházi nagytemplom istentiszteletén vehettünk részt, ahol vendég igehirdetőként e sorok írója prédikált.

Szentetornyai falunap

2015. június 27-én, László napján több évtized szünet után ismételt falunapot rendeztünk az evangélikus templom körül.

A nap ökumenikus áhítattal kezdődött. Az alkalmon dr. Laurinyez Mihály plébános és Szalkay Róbert református lelkész, valamint Laczki János lelkész szolgált. A templomi áhítaton K. Tóth László és csapata keresztyén könnyűzenével szolgált, majd Koszorús Oszkár helytörténész előadást tartott Szentetornya múltjáról. A templomban egész nap egy helytörténeti kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők. A falunap keretében az utcán felállított színpadon különféle kulturális programok következtek. A gyülekezet udvarán található sátrakban több mint háromszázan lehettek a közösség vendégei egy ebédre. A nap nagyon jól sikerült, mintegy ötszáz fordulatig meg a rendezvényen.

Az eseményt többféle pályázati forrásból sikerült megrendezni. Fő szervezője – a helyi gyülekezet mellett – Antal László helyi önkormányzati képviselő, valamint a helyi Magunkért-Egymásért Civil Egyesület tagsága volt.

Luther-út

A Déli Evangélikus Egyházkerület szervezésében 2015. június 29-től július 4-ig németországi buszos úton vehetett részt a gyülekezetek elnöksége. Orosházát Szekerresné Dr. Rusznák Jolán és Laczki János képviselte. A hét folyamán végigjártuk azokat a helyeket, ahol annak idején a reformáció eseményei zajlottak. Így voltunk Augs-

burgban, Wartburg várában, Eisenachban, Eislebenben, Wittenbergben, majd Ausztrián át hazatértünk. A hét idegenvezetője Sándor Frigyes miskolci evangélikus lelkész volt.

Szentetornyai evangélikus hittantáborok

Idén is két napközis tábort tartottunk a gyermekek számára Szentetornyán. Előbb július 13-tól július 17-ig az felsős tanulók számára, majd július 20-tól július 24-ig az alsósoknak. Az első táborban húsz gyermek vett részt, a másodikban harminc. Minden napot sportfoglalkozással kezdtünk. Ebben az esztendőben Mózes történetével ismerkedhettek meg a gyermekek a délelőtti előadásokon és csoportos beszélgetéseken.

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében újra és újra hangsúlyozva kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását. Adományaik, az egyházfenntartói járulékaik, a perselybe szánt összeg befizetésének és mértékének önkéntessége kifejezi: nem kívánunk erőn felüli terhet róni senkire, de gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatásnak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásaikat. Ha valakinek könnyebbé válna, akkor az egyházközösségnek szánt felajánlást nem kell egy összegben befizetnie, lehetőségeihez mérten kisebb részletekben is megteheti. A befizetések ügyében Lelkeszi Hivatalunk munkatársai mindig készséggel állnak segítségükre.

Minden támogatásukat
megköszönve:

ÖRDÖG ENDRE
igazgatólelkész

Délutánonként lövészet és számháború következett. Mindkét csapat egy napot Gyopárosfürdőn töltött. A kisebbekkel Gyulán a Végvári napok ünnepi felvonulását látogattuk meg. A nagyobbakat egynapos romániai kirándulás várta július 17-én. Ennek első állomása a Pontoskő volt, ahonnan csodálatos kilátás nyílt a tájra. Délután a Béli-hegység északi lábánál található Várasfenesre látogattunk.

A táborokat több anyagi forrásból sikerült megrendezni. A kis gyülekezetek mellett a Bethesda Alapítvány (1%-os felajánlások), a város (pályázati forrás), valamint az evangélikus egyház ifjúsági pályázata támogatta. Több magánszemély és cég is hozzájárult ahhoz, hogy a gyermekek tartalmas nyári időtöltésen vegyenek részt. Reményesség szerint mindkét héten lélekekben és testben is gazdagodtak a gyermekek.

Kardoskúti falunap és Fehér-tó napja

2015. július 18-án és szeptember 19-én – a falu jeles alkalmához kapcsolódóan – ökumenikus istentiszteleteket tartottunk a kardoskúti templomban. Az elsőn szép számú erdélyi vendégünk is volt.

Lucfalvi gyermekhét

2015. augusztus 9-től 15-ig tartott az EKE szervezésében. Idén is egy autónyi fiattal vettünk részt rajta. A hét témája a Józsué-történetek voltak.

Rákóczi-telepi falunapi istentisztelet

Erre 2015. szeptember 25-én, pénteken délután került sor. Az iskolásokat előbb toronylátogatás várta, majd az ünnepség következett. A rendezvényen Varga Béla falfaragó művész egy betlehemes domborművét ajándékozta a gyülekezetnek. Koszorús Oszkár helytörténész Rákóczi-telep múltjáról tartott előadást. Az alkalmon időstől és fiataltól is elhangzott egy-egy vers. A helyi iskola diákjai különféle zenés darabokkal szolgáltak. Ördög Endre igazgatólelkész áhítatot tartott, majd harmóniumon Bach-darabot játszott.

LACZKI JÁNOS

Bajor delegáció gyülekezetünkben

Ez év május–június fordulóján volt arra alkalmunk, hogy az ortenburgi gyülekezettel tovább mélyítsük a testvér-gyülekezeti kapcsolatunkat. Hétagú delegációt fogadhattunk május 30-án. Ennek tagjai voltak: a két gyülekezeti lelkész Sabine és Johannes Hofer, az óvodavezetőjük, egy óvónő, valamint még három gyülekezeti presbiter, akik az ifjúsági, illetve a misziói munkában elkötelezettek. A két óvoda közötti évtizedes barátság és munkakapcsolat volt az alapja annak, hogy testvér-gyülekezeti kapcsolatot építsünk.

Másnap, a konfirmációi istentiszteleten mindannyian találkozhattunk velük. Hallhattuk Sabine Hofer lelkész nő bátorító, köszöntő szavait. Mély benyomással volt rájuk a népes diáksereg az oltár előtt és a három szájából, három helyszínről hangzó prédikáció különlegessége. Ezekben a napokban is Révész Rita volt segítségünkre a tolmácsolásban, aki évtizedek óta szívén viseli a kapcsolatépítést és segítségével áthidalhatóak lettek számunkra a nyelvi akadályok. Más nyelvet beszélünk, de a tolmácsolás miatt kis fáziskéséssel megértettük egymást. Komoly beszélgetéseinkben és a vic-

celődös percekben is Rita volt az összekötő kapocs. Johannes Hofer híres nevetése betöltötte a termet még mielőtt mi megértettük volna a vicc csattanóját, úgyhogy mi kétszer neveltünk rajta.

Természetesen vendégeink megismerkedtek városunk nevezetességeivel is. Másnap iskolánk és óvodánk is vendégül látta a delegációt. Örömmel töltött el az élénk érdeklődés, soha nem maradtunk kérdés nélkül.

Hétfőn délután Kardoskútra mentünk. A templomot és Pusztaközpontot látogattuk meg. A kilátóból néztük, néztük a pusztát, amíg a szem ellát, miközben a bozótban, a kilátó alatt egy mocsári teknős neszezésére lettünk figyelmesek. Sűrűn kattogtak a fényképezőgépek.

Kedden ismerkedtek meg vendégeink a szeretetszolgálattal és az irodával. Az itt folyó munkába is betekintést nyertek és közben összehasonlították a saját lehetőségeikkel. Számunkra is izgalmas volt ez az összevetés. Különösen fontos volt, hogy lelkészeink maguk is megszólaljanak, munkaterületeiket bemutassák, hiszen ez is az ismerkedéshez, a közös lehetőségek feltérké-

pezéséhez tartozik. Ezután került sor – vendégeink kérésére – egy közös ökumenikus tanácskozásra a György Vilmos-teremben, ahol aztán bőséggel záporoztak a kérdések. Megismerkedhettek a katolikus, református és baptista gyülekezetek vezetőivel is, és a városban folyó közös ökumenikus munkával.

Este Vivit énekkarunk próbájára voltak hivatalosak, ahol együtt énekelhettünk, kiki a maga nyelven. A jó hangulatot pedig a közösen elköltött vacsora, a testvéri beszélgetés, az ajándékok átadása fokozta. Beszélünk természetesen a kapcsolat folytatásáról is. Számomra nagy élmény volt, amikor a sok jó benyomástól érzékenyülve, könnyes szemmel köszönték meg az itt eltöltött napokat. Sokakat meghatott ez az őszinteség, és az elismerő szavak miatt én is érzékenyültem.

A tartalmas napok után már csak a búcsú pillanata maradt hátra. Másnap a templomban kaptak úti áldást, ezzel indultak el a több órás autózásra. Épségben haza is értek. Bajorok és magyarok hátalattal szívvel fordultunk és fordulunk Isten felé.

IHÁSZ BEATRIX

Izlandi testvérek jártak a magyar nyárban...

... hogy azután jövő augusztusban – reményeink szerint – egy következő tudósítást küldhessünk arról, hogy milyen volt a magyar testvéreknek az izlandi „nyárban”.

Tavaly ősssel nyílt lehetősége az orosházi gyülekezetnek arra, hogy egy magyar testvérgyülekezeti kapcsolatot kereső izlandi közösséggel felvehesse a kapcsolatot. A virtuális térben már jól ismert nevek és arcok augusztus 25-én elevenedtek meg számunkra, amikor személyesen köszönthettük Orosházán a reykjavíki Árbajar kirkja – a folyóparti gyülekezet – küldöttségét. Az első nap a kölcsönös bemutatkozás, a gyülekezettel és intézményeinkkel való ismerkedés jegyében telt, amiből természetesen nem maradhatott ki a „toronyélmény” sem: vendégeink számára egészen különös élmény volt a város közepéből nyíló végtelel alföldi perspektíva.

Közösségeink jövője számára is perspektívákat kerestünk és terveztünk, amikor másnap minden rendelkezésre álló időnket megbeszéléssel töltöttük. A rövidtávú eredmény egy harmincfős orosházi ifjúsági csoport jövő augusztusi izlandi utazásának, és egy hasonló nagyságú izlandi ifi 2017. márciusára tervezett magyarországi útjának előkészítése lett – mindez az Erasmus+ ifjúsági csereprogram finanszírozásával.

Þór Hauksson

A hosszú távú előretételekben pedig egy szélesebb spektrumú kapcsolat igénye fogalmazódott meg. A gyülekezet lelkésze, Thór Hauksson (képünkön) a megbeszélések összefoglalásában megfogalmazta, hogy gyülekezeti ifjúságaink utazása és találkozása – reményeik és szándékaik szerint – egy tartós, több lábbon álló kapcsolat első lépése. Az ebben való egyetértésben, a közös munkában megállapodva kívántunk izlandi barátainknak jó utat.

Búcsúzásként az Alföld Gyöngye szálló előcsarnokában, a résztvevők által formált nagy körben izlandi és magyar nyelven szólt az imádság – tanúságot téve arról a krisztusi szeretetről, amely minden elképzelhető és elképzelhetetlen helyzetben is képes közösséget formálni.

ÖRDÖG ENDRE

Tampere–Orosháza

Elöttem egy fénykép, rajta 41 mosolygós arc a templomban. 2015. június 21-én készült a felvétel, a vasárnapi tanévzáró istentisztelet után. Orosházára ekkor, június 19-én, pénteken érkezett meg a finn vendégcsoport. Végre elérkezett a találkozás pillanata!

Több évtizedes múltra tekint vissza az orosházi–tamperei testvérgyülekezeti kapcsolat. Kétévente látogatjuk meg egymást. Legutóbb 2012-ben volt kint az orosházi gyülekezet delegációja. 2014-ben vártuk a vendégeket, de megtudtuk, hogy egy évvel el kell halasztaniuk az utazást, mert nagy változás van Tampereben. Több gyülekezet összehívására került sor, és az új helyzethez való alkalmazkodáshoz idő kellett. Tampere Déli Gyülekezeteiből érkezett hát hozzáink a 24 fős csoport. Vezetőlelkészüket Päävi Repo és Markku Ylipää kántor kísérte el őket. A vendégfogadásban 12 család vett részt, többnyire azok, akik 2012-ben kint lehettünk Tampereben. Az ötnapos program gazdag élményeivel feltöltődve búcsúztunk mi magunk is a finn csoporttól. A vendéglátócsaládok lelkesedése és szeretete áthatotta minden napunkat.

Szombaton délelőtt Békéscsabát néztük meg, a két evangélikus templomot és a Munkácsy-házat, amelynek kis játszótere

elbűvölte a csoporttal érkező gyermekeket és ifjakat. Ezután Gyulára indult a csapat, a cél a Vármúzeum volt. Este Orosházán a madrigálkórus hangversenyének lehettünk részesei, majd felejtethetetlen közös programon találkoztunk a múzeumban: a Kontiki zenéjére roptuk a táncot nagy vigalomban.

Vasárnap egy kifejezetten ekkor, azaz tanévzárókor használt énekkel kedveskedtek vendégeink, és mi is közös énekszóval köszöntöttük őket. Bár a dal magyar szövegével nem volt gondja a Vivit énekkarnak, a finn verseknél már próbán is erősen koncentrálnunk kellett. De bátorított minket, hogy ők is legalább ugyanígy gondban vannak a magyar szövegnél. A közös éneklés egy testvéri közösséggé formált minket. (Az *Atyám, két kezében...* és *A mélységből halld meg, Uram...* kezdetű énekek hangoztak el.) A lelkészről emlékezetes köszöntése, jókívánsága meghatott mindnyájunkat. Bár magyarul kezdte – évek óta tanul magyarul –, a tolmácsolásban itt is Révész Rita segített. A Ravasz-tanyán ebédeltünk, ezután Gyopárosfürdő áldásaiban részesülhettek vendégeink.

Hétfőn, az óvodánkban és az iskolánkban tett látogatás után, a finn kántor kérésére a szemközti zsinagógába tértünk be,

zene- és énekszóra. Délután került sor Kardoskút meglátogatására. A gyülekezeti házba érkezve a diakóniai csoporttal töltött idő után került sor a búcsúvacsorára, az ajándékok átadására. Reményünk, hogy 2 év múlva Tampereben újra találkozhatunk. Barátságok, kapcsolatok szövődtek, és igazán nehéz volt elválni a szép napok után.

Hála és köszönet illeti tolmácsunkat és a finn–magyar kapcsolatokat lelkes szervezőjét, Révész Ritát. A köszönet szava hangzott el két másik tolmácsunk felé is, akik angol tudásukat kamatoztatták mindannyiunk örömére. Az összegző találkozásunkkor is elhangzott a hála és köszönet szava a vendéglátócsaládok és minden gyülekezeti tag, presbiter vagy orosházi művész felé, aki segített e napok emlékeztetésére tételében. Balogh Örsé művésznő grafikáját és Felföldiné Tóth Erika alkotását adtuk ajándékba a gyülekezetnek és a lelkésznek. Mindenki megkapta azt a fényképet, ami előttem van, és amiről 41 kedves, mosolygós arc tekint vissza. Örülök, hogy tovább tudjuk ápolni ezt az értékes testvérgyülekezeti kapcsolatot, és bár kilométerek ezrei választanak el minket, de a hitben, a szeretetben és az imádságban újra és újra összekapcsolódhatunk.

IHÁSZ BEATRIX

Zenés meghívó az új évadra

Harmadik éve már, hogy augusztus utolsó vasárnapjának délutánján az orosházi templom kertje „koncertteremmé” válik, s nyárbúcsúztató kamarazenei hangversenyre kerül sor, amelyen az Alföld Quartette előadásában egy szerző – ebben az évben W. A. Mozart – életművéből kap ízelítőt a közönség.

Idén azonban a zenés délután célja nem csak egy késő nyári kellemes zenei és közösségi élmény megteremtése volt. A koncerttel egyben zenés meghívót nyújtottunk át a megjelenteknek, és a híradáson keresztül minden érdeklődőnek. A tavalyi munkaévben ugyanis már bevett gyakorlattá vált, hogy a hónap negyedik vasárnapjának esti alkalma zenés isten-

tisztelet. Az előttünk álló évben is hasonlóképpen folytatódnak ezek az esték. Orgonahangverseny, fúvós és vonós kamarazene, vokális művek egyaránt szereplői lesznek a negyedik vasárnapoknak: Mozart muzikája ezekre szóló hívogatóként is hangzott harmadik kertkoncertünkön.

A klasszikus vonósnégyesek sorában a Haydnnek ajánlott sorozat első, G-dúr darabja hangzott el. Zenei különlegességként a koncert második felében egy ötödik hangszer, a kürt csatlakozott az együtteshez, hogy Bereczky Gábor kürtművésszel együtt megszólalhasson a szerző Esz-dúr kürtkvintettje.

ÖRDÖG ENDRE

Fénysugár-híradó

Augusztus hónapban az egyesület vezetője, Lázárné Marika felvetette egy kirándulás lehetőségét. A tagok örömmel fogadták az ötletet, sőt többen csatlakoztunk a diakóniai csoportból is, így szeptember elején lelkesen indultunk a háromnapos útra. Az időjárás visszariasztott néhány tagot, mivel az ősz kezdete ellenére kánikulát jósoltak a meteorológusok. Sajnos emiatt Ribár János esperes úr és felesége sem merték vállalni az utat, kicsit pásztor nélkül maradt juhoknak éreztük magunkat. Marikával együtt megpróbáltuk azért terelgetni a nyáját, irányítani, szervezni a programokat.

Első állomásunk Debrecenben a felújított református nagytemplom volt. Az épület szépsége, a kiállítások gazdag tartalma mindenkinek tetszett. Délután már Nyíregyházára érkeztünk, s a vadaspark árnyas fái alatt pihentünk, beszélgettünk. Kisvasúttal bejártuk az állatkertet, megnéztünk egy fókabemutatót, az Ócenáriumot, gyönyörködtünk a szép színes halak, korallok

látványban. Este jól esett a vacsora és egy kis Tokaji borozgatás bodrogeresztúri szálláshelyünkön.

Másnap Sátoraljaújhelyre utaztunk. Sétáltunk a belvárosban, meglátogattuk a városháza dísztermét, ahol többek között Kossuth is megfordult és beszédet tartott. Szerettük volna elmenni a Szár-hegyen létesített Magyar Kálvária emlékműhöz is, mely egyedülálló történelmi emlékhelyei a Trianon óta elszakított magyar városoknak állítanak emléket, de sajnos korosztályunk számára nagyon nehézkesnek bizonyult a „séta”, így csak kevesen jutottak el a végcélhoz, a Szent István-kápolnához. (Onnan gyönyörű kilátás nyílik a városra, jól lehet látni az országhatár által kettészakadt települést.)

Sárospatakra folytattuk utunkat, ahol megtekintettük a Rákóczi-vár rendbe hozott falait és a Rákócziakról szóló kiállítást. A városban sétálva egy nagyon szép református templomra találtunk, melyet egy

kedves hölgy be is mutatott, ismertette történetét. A jó akusztikájú templomban közösen elénekeltünk több éneket az énekeskönyvből, majd egy új kiadású, de még Lorántffy Zsuzsanna korából származó, korabeli képekkel illusztrált szakácskönyvet vásárolhattunk. Mozgalmas, kicsit fárasztó nap után jól esett a pihenés a festői környezetű, békés szálláshelyünkön.

Kirándulásunk harmadik napján, a hazafelé vezető úton a Tisza-tóhoz látogattunk el. Egy jóízű bográcsgulyás és a meggyes pite elfogyasztása után hajóra szálltunk, és bejártuk a tó hatalmas víztükrét, érdekes növényekkel, madarakkal ismerkedve. Este élményekkel telve, fáradságot feledve, baj nélkül érkeztünk haza.

Istennek hála, senki nem lett rosszul, jól bírta a meleget, a néha fárasztó sétákat. Napunkat mindig imádsággal kezdtük és háláadással fejeztük be, úgy éreztük, hogy „velünk vándorolt Jézus.”

SZEKERESNÉ Dr. RUSZNÁK JOLÁN

Évkezdés Lélelkel

Összegyülekezés napja Orosházán

Gyülekezetünk iskolájának tanévnyitó ünnepi istentisztelete után egy héttel a gyülekezeti munkaévet is ünnepi alkalommal kezdtük meg. Az összegyülekezés napjának délelőttje összetett élményt nyújt a résztvevőknek: együtt van a gyülekezet apraja-nagyja, az istentisztelet egy nagy közös imádsággá válik, amivel közösségünk holnapját vesszük Isten elé, az utána következő beszélgetés pedig az év alapvető terveivel ismerteti meg a jelenlevőket. És persze a batyus ebéd a végén, ami – túl a kötetlen, vidám asztalközösségen – mindenkire számára kis ízelítőt ad gyülekezetünk konyhájának remekeiből.

Ezen a napon még nincsenek különböző időpontban kezdődő, más-más korosztályt, érdeklődést, kegyességet megszólító istentiszteletek: csak 10 órakor az ünnepi, úrvacsorai alkalom. Itt vannak a kicsik, a fiatalok, a főistentiszteletet mindig látogatók, itt vannak a presbiterek és önkéntesek,

tanárok, diákok... akikkel együtt vagyunk gyülekezet. A liturgiában van gyermekének, van a kicsik nyelvén megfogalmazott hitvallás, van orgonaszó, van a diákok zenekara által tolmácsolt ifjúsági ének. Kicsit eklektikus, de mindenképpen eleven és biztató: van múltunk és van jövőnk. Mindez pedig az idejégházi év rendje szerint, szentháromság ünnepe utáni 14. vasárnap bátorításával: a Lélek elevenít meg!

Az istentisztelet után egy rövid ismertetésben elhangzott a munkaév meghatározó stratégiája: 2015/2016 az ifjúság éve. Talvaly így lehetett összefoglalni a munkát meghatározó prioritást: a sokszínű gyülekezet. Az ebből kiforrta gazdag, színes gyülekezeti, istentiszteleti élet idén megy tovább, egyre inkább „önjáró”, ezért szellemi és anyagi erőforrásainkat jobban tudjuk az ifjúsági munkára, a konfirmációs felkészítésre, a gyülekezeten kívüli alkalmakra, testvérkapcsolatok fejlesztésére fordítani.

Még az ősz folyamán elkészül a Luther-sárok, Györy Vilmos téri üzletsorunk templommal szembeni, eddig kihasználatlanul álló sarki üzlethelyiségében, hogy funkcionálisan megváltozása után fiataljaink valóságban is a magukénak tudhassanak egy darabot abból az épületegyüttesből, ahol éljük életünket.

Az új nemzedék tagjai között végzett szolgálat fontosságát az is kiemelte, hogy önmaguk és munkájuk rövid bemutatásával a hitoktatók is a gyülekezet elé álltak. Ők azok, akik a gyülekezet iskoláján kívül a többi városi oktatási intézményben végzik azt a heti közel hatvan órányi hitoktatást, amivel igyekszünk mind teljesebbé tenni azok körét, akik kapcsolatba kerülnek az evangélikus gyülekezettel.

Ezután került sor Laczki János lelkész és Szekeresné Dr. Rusznák Jolán másodfelfelügyelő asszony vetítettképes úti beszámolójára, amellyel a gyülekezeti elnökségek ré-

„Itt van az ősz, itt van újra...”

... és vele együtt újra elindultak gyülekeztünkben a Típegő istentiszteleti alkalmak is, amelyekre kéthetente, a már megszokott rend szerint – minden hónap 2. és 4. vasárnapján, 10 órától – várjuk nagy szeretettel a 0–6 éves korú gyermekeket és családtagjait.

Ahogy a múlt években, úgy ezúttal is egy hosszabb témát járunk körbe. Ebben a tanévben Jézus személyét szeretnénk közelebb hozni a kicsikhez, így a sorozat címe *Jézus, a barátom* lett. Szeretnénk megmutatni a legkisebbeknek, hogyan lehetnek Jézussal mindennapi kapcsolatban, mit tanulhatnak, tanulhatnak Tőle. Az első félévben leginkább Jézus cselekedeteit, a második félévben pedig jellemzően a viselkedését, emberekhez, helyzetekhez való viszonyát figyeljük majd meg. Mindezt persze játékos, a bölcsődés, óvodás korosztály számára érthető módon. Célunk, hogy minél több közös pontot találjunk az ő életük és Jézus élete között, hogy megérezzék, megérezzék, milyen jó a Mester közelében lenni, élni, milyen jó Őt követni.

Az egyes témákat az interaktív táblánkon is megjelenítjük, hogy hétről hétre vissza tudjunk emlékezni mindarra, amiről beszélgettünk. A Jézussal való barátságunk jelképeként most egy színpompás margaréta bontakozik majd ki előttünk, szirmai végén egy-egy kis képpel, emlékeztetve bennünket mindarra, amiről szóltunk, énekelünk, amihez kapcsolódva játszottunk.

Nagy örömünkre minden második Típegőn részt vesz gyülekeztünk valamelyik lelkésze is. Jelenlétük mindig különleges esemény, hiszen általuk az istentisztelet végén lelkési áldással indulhatunk útnak a

következő találkozásig. Nagyszerű lehetőség a kapcsolatteremtésre lelkészek, gyülekezeti tagok és a jelen lévő családok számára az istentisztelet utáni kötetlen együttlét, amely alatt a gyermekek szabadon játszhatnak, a felnőttek pedig beszélgethetnek egymással egy pohár tea mellett.

Hálás köszönettel tartozunk mindazoknak, akik az elmúlt időszakban játékosmányokkal szereztek nagy örömet a gyere-

keknek: Nemesné Berta Editnek, valamint Dimák Jánosnak és családjának. Emellett természetesen óriási segítség a gyülekezet által évről évre biztosított anyagi keret, amelyből színvonalasan, eszközhiány nélkül végezhetjük szolgálatunkat. Köszönet ezért minden kedves gyülekezeti tisztségviselőnek, adakozó gyülekezeti tagnak!

Bármelyik alkalomra nagy szeretettel várjuk mindazokat, akik szeretnének mosolygó, őszinte gyermekarcokra tekintve felfrissülni, vidám gyermekzsivajtól fellelkesült szívvel útnak indulni a következő hétre. Mert valóban szívmengető látni,

milyen magától értetődő módon, őszinte érdeklődéssel, szeretettel élük át a legkisebbek az általunk elmondott történeteket, fűzik hozzá saját élményeiket. Szívük minden öröme, lelkesedése benne van egy-egy kedvelt, Istent dicsérő énekben, s csillogó szemmel várják, ezúttal miről gondolkodunk majd együtt, milyen játék által próbáljuk még inkább átélni az istentisztelet mondanivalóját.

Hálás vagyok Istennek, hogy ebbe a szolgálatba helyezett, mert mindig feltöltkezem, meggazdagodom a gyermekekkel való foglalkozás, együttlét során. Hálás vagyok azért is, mert remek segítőtársakat adott mellém, akik mind hasonlóképpen nagy lelkesedéssel, kreativitással és hűséggel végzik a legkisebbek közötti szolgálatot. A Típegő csapatot erősíti évek óta: Király Edina (óvónő), Kishonti-Menyhárt Rita (óvónő), Lukács Ágnes (nyugd. óvónő, hitoktató), Révészné Tóth Erzsébet (nyugd. óvónő, hittantanár), Bánki-Horváth György (informatikus, missziói munkás, presbiter), Csehi József (hivatalvezető). Nagy örömünkre ebben az évben még három segítő csatlakozott hozzánk: Rácz Tünde (pszichológus), Szőke-Kilián Szilvia (pedagógus, hittantanár) és Zelenka Anikó (gyermekápoló, hitoktató). Emellett kezdetől fogva lelkesen segíti munkánkat Szöllősiné Kassai Judit, aki alkalomról alkalomra nagy odafigyeléssel készíti elő a különböző (gyermekeknek, gyermekes családoknak szóló) könyveket, egyéb kiadványokat, hitelesítő ajándéktárgyakat, hogy abból válogatva mindenki vásárolhasson maga vagy mások számára hasznos, értékes ajándékot. Köszönet mindannyiuknak az örömmel végzett szolgálatért!

Hiszem és tudom, hogy mind egy célért dolgozunk: Isten országáért. Nem a saját dicsőségünkért, hanem Istennek végzett szolgálatként tekintve munkánkra. Hogy minél többekhez eljusson az örömhír: Jézus ma is közöttünk él, hogy van bűnbocsánat, és lehet ebben a sok szempontból felkavarodott, alapvető erkölcsi értékeket megkérdőjelező világban is felszabadult örömmel Istent dicsérni, neki szolgálni nap mint nap.

☞ szére egyházkerületünk által a nyár folyamán Németországba szervezett Luther-út élményeit osztották meg az egybegyűltekkel. Tettük ezt azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a jövőre nézve kedvescsináló legyen a gyülekezet számára, a reformáció évfordulójához kapcsolódva. A motiváció olyan jól sikerült, hogy az ebéd felé indulva már többen szorgalmazták a szervezés mielőbbi megkezdését.

Eközben már a gyerekek is elindultak az ebéd felé; ők addig játékos foglalkozáson vehettek részt. A gyülekezeti házban a résztvevők által „összehordott” menü elfogyasztásával vidám, felszabadult asztalközösséggel ért véget a gyülekezeti nap.

Terveinket, a nap áldásait a Lélek tegye mindennap valósággá, élővé közöttünk!

ÖRDÖG ENDRE

BÁNKINÉ RÉVÉSZ ADRIENN

Friss szelek az iratterjesztésben

Az iratterjesztés egyszerre missziós és kereskedelmi arcú munka. Jelen álláspont szerint a fő hangsúly a célon, a megfelelő arányokon, a hiteles kiadványokon és az elérhető árakon van.

Az iratterjesztés mikéntje gyülekezetünkben alapvetően két részre osztható:

- missziós jellegű, ajándékba adott kiadványok, apró igés ajándéktárgyak (pl. látogatás, keresztesítés, születés- és névnap alkalmából);
- megvásárolható darabok (könyvek, képeslapok, apró ige-hordozó tárgyak).

Több helyszínen is jelen vagyunk:

- istentiszteleti alkalmak előtt és után a templomban;
- folyamatos lehetőséggel az egyházközösség hivatali irodájában, munkaidőben;
- kihelyezett lehetőségként a Székács Evangélikus Iskolában (kéthetente, megállapodott, rendszeres időben).

Ettől a tanévtől kezdve kísérleti alapon, illetve az egyre bővülő méretek miatt diákok is beletanulhatnak és besegíthetnek az iratterjesztési feladatokba, az 50 óra kötelező közhasznú munka keretében. Például minden hónap 2. és 4. vasárnapján a Tipegő istentisztelet alkalmain vagy évente kéthárom alkalommal kérésre és szükség szerint bevezető céllal a Hajnal Óvodában.

A terjesztés mikéntje és keresztmetszete tematizálva és korosztályoknak megfelelő-

en specializálva is van. Azaz minden lényeges és fontos kiadvány megjelenik, de arányaiban a korosztályi érdeklődésnek és lehetőségnek megfelelően jelentkeznek. Például a Tipegő istentisztelet alatt a legkiseb-
beknek szánt lapozók, kiskönyvek, gyerekjátékok forgalmazására irányul a fő figyelem, ugyanakkor oda vannak készítve a felnőttnek számára szükséges kiadványok is.

Az óvodában megjelenéskor egyrészt ismertető, bevezető jelleggel, másrészt a kissé nagyobbak számára alkalmas elemekkel kifestők, játékok, igés kártyák, könyvek kerülnek elő.

Az iskolában szinte a teljes paletta megtalálható, de magától értetődően alkalmazkodva az iskola szükségleteihez és a tanulók érdeklődéséhez, vásárlási lehetőségeihez is. (Mottó: drága dolgot nem árulunk, az üzenet a fontos.)

A templom pedig az egész készlet fellelési helye, minden szinten minden korosztálynak.

Az iratterjesztés kapcsán szólni kell az intézményi megrendelésekről, nagyobb beszerzésekről, amelyekről többnyire a gyülekezet iratterjesztése gondoskodik.

Kiemelendő, hogy legfontosabb könyveinken kívül – mint a Biblia, az Evangélikus Énekeskönyv – értékes, ellenőrzött és jóváhagyott, elérhető árú kiadványokat árulunk.

Lehetőség van megrendelések leadására is. Megfelelő mennyiség rendelésénél beszerzzük a kért könyveket vagy igés tárgyakat.

Jelen írással egy időben új kiadványokkal és igés ajándéktárgyakkal is jelentkezünk.

Egy kis ízelítő a kínálatból:

- A keresztség ünnepe
- Isten elfelejtett nyelve az álom
- Vak voltam, most látok
- Hét szó a kereszten
- Több mint ács
- Nem adom olcsón magam
- Istenről szóló történetek
- Fehérke
- Vegyétek fel a „lézer” kardját
- Tábori szentfázék
- A fekete báránnya
- Az első Bibliám
- Berci imádkozik
- Az aranyhalak titka

Apró igés tárgyakból a következők érdekelhetnek figyelmet:

- kulcstartók többfajta méretben és kivitelben (világító, mérőszalagos, mini)
- rádiók, hegyezők
- mágneses könyvjelzők
- tollak, Rotringok
- jegyzetfüzetek
- karkötők
- hűtőmágnesek többféle méretben és kivitelben.

És még sok minden más kedves kis apróság, elérhető áron. Szeretettel várunk minden régi és új vásárlót!

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT

Őszi alkalmak a leánygyülekezetekben

• HETI rendszerességgel tervezett alkalmak:

- vasárnap 8.30-kor istentisztelet Szentetornyán;
- vasárnap 10 órakor istentisztelet Rákóczitelegen;
- vasárnap 14 órakor istentisztelet Kardoskúton (kivéve a hónap első vasárnapját, amikor református istentisztelet van);
- csütörtökönként 16 órától konfirmációs óra Rákóczitelegen rákóczitelepi és szentetornyai fiatalok számára a gyülekezeti teremben;
- péntekenként 16 órától ifjúsági óra Rákóczitelegen a szentetornyai fiatalok számára a gyülekezeti teremben.

• KÉTHETI rendszerességgel tervezett alkalmak:

- hétfőnként 17 órától házi bibliaóra Kardoskúton, családoknál (Máté evangéliuma)
- keddenként 17 órától házi bibliaóra Gyökeresben, a Petrilla családnál (C. H. Mackintos: Elmélkedések Mózes 4. 5. könyve felett);
- keddenként 17 órától házi bibliaóra Szentetornyán, Szabó Józsefné presbitertestvérünkénél (Máté evangéliuma).

• HAVI rendszerességgel tervezett alkalom:

- szerdánként 17 órától szülői bibliaóra Rákóczitelegen, a gyülekezeti teremben.

Gyorsreagálású hadtest?

A gyülekezeti nővéri szolgálat működésének harmadik évében egyre többet foglalkoztat – és nemcsak jómagamat, hanem segítőttem is –, hogy merre tovább, mik a főbb célok, és egyáltalán: hogyan is fogalmazhatnánk meg magunkat? Mi is a gyülekezeti nővéri szolgálat? Hogyan tudnánk bemutatkozni feladatainkon, munkánkon keresztül?

Furcsa időket élünk mostanában, és nekem is egy furcsa megfogalmazás jutott eszembe. Lehet, hogy a politikai események vagy a média hírei miatt, de meglátásom szerint a nővéri szolgálat minden ágával-bogával leginkább egy gyorsreagálású hadtestre hasonlít. Miért? Valójában mitől lenne hasonló az említett katonai szervhez? A „gyorsreagálású hadtest” egy nagyon kis reakcióidővel bevethető (katonai) egység. Képzett katonák teszik működővé, akik szolgálatot teljesítenek, és van egy ún. műveleti sáv, ami ennél az alakulatnál elégséges széles: az elhárító akciókon, bevetési feladatokon túl hozzá tartoznak a támogató műveletek, a humanitárius segítség, a katasztrófa-elhárítás stb.

A gyülekezetben és a köré tartozó helyszíneken a segítséget kívánó eseményeknél is hasonló a helyzet: gyorsan, rugalmasan kell áthidalni problémákat, szervezni ellá-

tást, sebet kötözni, szaladni a fájdalomcsillapítóval, kreatívan jelen lenni és ápolni egyáltalán nem szokványos esetekben.

Nem hasonlítom magunkat sem a Vészhelyzethez – még akkor sem, ha néha tényleg az van –, sem az SBO-hoz – ez nagyon is annak a szakmai rendszernek a dolga, amelyben ők tevékenykednek. Ez egy közösségi önkéntes forrás feladatokkal és feladatvállalókkal, akik a lehető legrövidebb időn belül képesek munkára készen állni. Vannak tehát szolgálatot végzők, és vannak feladatok is bőven.

Álljon itt példaként a legfrissebb, még folyamatban lévő esetünk. A betegmozgató csoportot keresték meg egy nem kis feladattal. Magáról az esetről szóljon a család egyik tagja, akit arra kértem, írja meg pár sorban, hogy mik a benyomásai, hogyan is kerültünk kapcsolatba egymással. Az ő gondolataiból idézek: „Szüleimmel és mozgásképtelen testvéremmel élünk egy háztartásban. Reggel az öcsémet kerekesszékekbe ültetjük, este meg abból az ágyba helyezjük át. Mindent megteszünk körülötte; az emelést Édesapám végzi. Ő most egy műtét miatt kórházba került, és legalább öt hétig nem emelhet a seb teljes begyógyulásáig. Kellene valaki, aki meg tudja oldani ezt a gondunkat. Dr. Boromisza Rózsa háziorvos segítségével léptünk

kapcsolatba az Orosházi Evangélikus Egyházközösség Gyülekezeti Nővéri Szolgálatának betegmozgató csoportjával. Rövid idő alatt megszervezték a »gyülekezeti fivérek« beosztását. Lelkesen és ügyesen végzik ezt a feladatot, és mi nagyon hálásak vagyunk nekik. K. E.”

Mi is köszönjük a kedves sorokat, a bizalmat, hogy segíthetünk. Mert benne van ebben az első látogatás, a szükség felmérése: mi is a feladat, milyen távra, hány segítőtlenre szükség. És benne vannak azok az esetek is, amikor a gyülekezeti fivérek „elleshették” a család mozdulatait, erőfeszítését, kialakított technikáját. Minden centi ki van mérve, minden mozdulatnak pontosnak kell lennie. Hozzá kell még adni a beteg emelő test adottságait, magasságát, erejét, lelki alkalmasságát... Bizalom ez a javából. Majd megindul a tervezés, hétről hétre készül a beosztás, röpködnek a felajánlások. Mindig van egy tartalék – lám, nem csak a hadseregben – aki beugrik, ha valaki nem tud eljutni a beteghez. Tehát van időpont és van vezénylés, műveleti terv... És sok-sok szeretet, amivel egymást gyarápíthatjuk. És folytatjuk, amíg csak lehet és kell. Isten segítségével.

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT

Diakóniai hírek

„Testvéreim javáért fáradnom, küzdenem,
Adj erőt, örök Isten, én édes Istenem,
Hogy tövises pályámon ragyogjon szeretet,
Mert aki boldogít más, boldog csak az lehet!” [EÉ 455]

Ezzel a szeptember 25-én, a Diakónia Napján elhangzott ének soraival köszöntöm az olvasót. Úgy gondolom, ez kell, hogy motiváljon mindannyiunkat az elkövetkező feladatok kapcsán. Sajnos egyre több az egyedülálló, jó szóra, szeretetre, törődésre vágyó hittestvér. Szomorúan látom, ahogyan szaporodnak az üres helyeik a templom padjaiban.

A nyári szünet utáni első összejevetelen

Laczi János lelkész úr a heti ige alapján tartotta meg az áhítatot, mely így hangzott: „... az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.” [1Jn 5,4] Mindannyiunk szívéhez szólt az ige és a magyarázat. Az áhítat utáni beszélgetés fő témája az volt, hogy azokhoz is eljusson látogató, akiknek eddig nem volt szükségük segítségre, de időközben igénylik azt.

A továbbiakban örömmel hallottuk a hírt, hogy nyáron is folytatódott a szociális otthonokban az istentiszteletek. A szolgálatot Szőlősi István Sándor, Kárnyáczki Eszter és Vincze Délia teológusok végezték, akiket nagy szeretettel vártak az otthonok lakói. A szorgalmas diakóniai tagok gyümölcscsel kedveskedtek a résztvevőknek,

akik 15–20 fős létszámokban voltak jelen egy-egy alkalommal.

Felidéztük a nyári utolsó összejevetel emléket: amikor a gyülekezetben vendégeskedő tamperei evangélikusok csoportját hívtuk meg, és egy kellemes délutánt töltöttünk el együtt. A visszajelzéseik szerint ők is jól érezték magukat. Most el is határoztuk, hogy az elkövetkező időkben ilyen vendéglátással egybekötött találkozókat fogunk szervezni.

Még egy témája volt az őszi első találkozásnak. Az a megtiszteltetés ért, hogy Lázárné Marika után ebben az évben én kaptam a diakóniai bizottságtól „az év önkéntese” díjat. Ennek okán magamról írnék néhány sort: 1993-ban lettem a diakóniai

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

... és Krisztus jó illata lehessünk!

A tanévnyitó meghívóján szereplő igé arra utalt, hogy különleges tanév küszöbén állunk: az iskola húszéves születésnapjának megünneplésére készülünk, és arra emlékezünk, hogy 1996. július 1-je óta működik az intézményünk az Orosházi Evangélikus Egyházközség fenntartásában. Húsz esztendő egy iskola életében nem nagy idő, de alkalom arra, hogy megálljunk és visszatekintsünk a megtett útszakaszra, felmérjük helyzetünket, és tájékozódjunk az út folytatását illetően.

A meghívón ez a biztató íge állt: „Mind-*eddig megsegített bennünket az Úr.*” [1Sám 7,12] Ugyanaz, amelyik a zombai harangon a városalapítókat erősítette. Ez az íge emlékeztet minket is a gyökereinkre a 10. születésnapunkra ajándékba kapott kis harangon, és biztat hálaadásra szüntelen.

Bizonyos időközönként jó megállni és visszaemlékezni a mögöttünk levő évekre, hálát adni Mindenható Urunk segítségéért, kegyelméért, és számba venni a csodákat, melyeket értünk tett. Ez fogja jellemezni az új, 20. jubileumi tanévet. Adja Isten, hogy tudjunk megállni hálaadásra, hogy az újabb feladatokhoz az Ő áldását és erőt kérjünk.

Nyáron sikerült szépíteni az iskolán. A szakemberek karbantartó, felújító munkálatokra használták fel ezt az időt. Emellett a legnagyobb változás és öröm, ami igazi ünneppé szenteli a tanév indítását: felújítottuk a régi épület teljes elektromos hálózatát, megújult a világítás, kicseréltük a földszinten és az első emeleten az ajtókat, három tanterembe laminált padló került.

Emellett elvégeztünk a szükséges tanterem-felújításokat is. A tanév kezdetére az épületünkben minden tárgyi feltétel adott volt, hogy igényesen kialakított, jól felszerelt, biztonságosan működő tantermek várják a diákokat.

Az épületen kívül is van változás: megújult és kibővült a sportudvar, továbbá új játékokat vásároltunk.

A 2015/2016-os tanév munkatervére a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium 20 éves hagyományaira, értékeire építve, a nevelőtestület

jelen tanévre vonatkozó elképzeléseivel, valamint a törvényi változások összehangolásával szab irányt munkánkunk, éves teendőinknek.

Célunk, hogy továbbra is egységesen jó színvonalon végezzük munkánkat, figyelembe vegyük a szülői igényeket, elvárásokat. Nevelő-oktató tevékenységünkkel, diákjaink tanulmányi teljesítményével, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével, sokszínű programjainkkal tegyük vonzóvá intézményünket a szülők, a társadalmi környezet számára.

Fontos, hogy nevelőtestületünk az elvekben és a megvalósításban is egységes legyen, személyes kapcsolatokra épülő közösségként dolgozhasson. Lényeges, hogy mindenki lehetőséget kapjon képességei kibontakoztatására, hiszen mindenki formálja, alakítja az iskola életét.

Néhány számadat

Az iskolai tanulók száma 2015. szeptember 1-jén 545 fő. Általános iskolás 400 tanuló, ebből alsós 187, felsős: 213 (57 fő kisgimnazista). A gimnáziumban 145 diák tanul.

Evangélikus hittanra jár a tanulók 75%-a. 128 tanuló római katolikus, 14 református.

Bejáró tanulóink száma: 93. A települések, ahonnan ők érkeznek: Csanádapáca, Csorvás, Gádos, Gerendás, Kardoskút, Magyarbánhegyes, Mezőkovácsháza, Nagymágocs, Nagyszénás, Pusztaföldvár, Székkutas, Tótkomlós.

Minden álláshelyünk szakképzett, megfelelő képesítéssel rendelkező munkavállalóval van betöltve. Jelenleg 4 pedagógust kell helyettesíteni gyermekgondozási szabadság jogcímen.

Az iskolában dolgozók száma 74 fő. A pedagógusok létszáma 51 fő. A pedagógiai munkát közvetlenül segítők száma: 5 fő. A gazdasági, ügyviteli munkát 3 fő végzi. A technikai személyzet 11 főből áll.

A tanév fő célja a *tanítás-tanulás* terén a biztos, alkalmazható tudás megalapozása. Színvonalas, következetes oktatás a tanulók egyéni képességeinek megfelelően. Sze-

csoport tagja. Ma is őrzöm a kis emléklapot, amit akkor kaptam. „... a sáfároktól azt követelik, hogy mindegyik hűségesebb bizonyuljon” idézet olvasható rajta. Az évek folyamán mindig igyekeztem eleget tenni a diakóniai feladatoknak: látogatni jártam és járok idősekhez, feladatom volt a kórházban fekvő betegek lelki és testi gondjainak enyhítése. Később a szeretetszolgálat szervezésében is aktívan részt vállaltam.

Szeretném megragadni a lehetőséget, és megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult, hogy ezt a díjat én kapjam meg. Ígérem, hogy erőmhöz képest a feladatokat figyelemmel követem, továbbra is segítek, ahol szükség van rá és ahol tudok.

Az összejövétel egy kisebb vendéglátással fejeződött be. Köszönöm a szervezőknek és mindenkinek a felém irányuló szeretetét.

Úgy gondolom, az Útmutatóban talált idézet a legjobb lezárása gondolataimnak:

„Tegy minket a Te ügyeidre késszé, rátermetté, s adj bölcsességet mindahhoz, amit teszünk, hogy sikerrel járjunk. Tartsd meg és éltesd azt, amin áldásod nyugszik, hogy másokért fáradozzunk, hiszen Te oly közel vagy hozzánk.” [E. Grünbeck]

KOVÁCS TIBORNÉ

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ mélyre szóló szeretetteljes bánásmóddal, következetességgel, türelemmel, hitelességgel, a pedagógusok egymás iránti szeretetének példájával, a családokkal való összefogás által kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket.

A keresztyén pedagógus tudja, milyen fontos maga a tanulási folyamat a diákok aktivitásának és felelősségének előmozdításában. Azt akarja, hogy az osztályterem

kreatív és érdekes hely legyen. Tudja annak az idejét is, hogy önállóan dolgozzanak. A kooperatív tanulást akkor alkalmazzuk helyesen, ha nem váltunk ki vele minden frontális tanítást és önálló munkát. Igyekezünk kell megteremteni az egyensúlyt a magyar oktatás hagyományai és a mai kor megújulási igényei között.

A tanulás akkor lehet eredményes, ha a gyermek tudása, képességei és környezeti feltételei egyaránt optimálisak. A legtöbb gyermek képességei kifejezetten jók, azonban valami mégsem működik. A gyermek képességei és a tudása között nincs meg az összhang. Ahhoz, hogy megszűnt az összhang, sok dolog járulhatott hozzá. A legfőbb ok valószínűleg az, hogy a gyermekek értékrendje jelentősen megváltozott. Ezért is tartjuk elsődleges feladatunknak a tanítással együtt a gyermekek nevelését.

Iskolánk egyházi jellege kötelez bennünket, hogy diákjaink a tananyag minél magasabb szintű elsajátítása mellett lelki életükben is növekedjenek, fejlődjenek. Ennek érdekében nagy hangsúlyt helyezünk lelki nevelésükre is. Ez legfőképp közösségekben végzett lelki programok által valósul meg. Elengedhetetlennek tartjuk a hitélet töretlen és folyamatos gyakorlását, mert hisszük, hogy ezáltal válhatnak egészséges keresztyén lelkületű emberré a nálunk tanuló és végző fiatalok.

Szigethy Szilárd második éve végzi az is-

kolalélkeszi szolgálatot a tanítványok között. Feladata az intézmény lelki életének vezetése, gondozása, építése a diákok, tanárok, alkalmazottak életében. Személye, jelenléte olyan környezetet biztosít, mely segít úgy „öntözni”, hogy a gyermeki lélek istenhite, igazi felnőtt hitté váljon, s belsőből vezérelt ember gághassa el az alma matert.

Az iskola egyik legfontosabb eleme, hogy jó legyen az *osztályközösség*. Egy jó osztály csodákra képes. Megkönnyíti a tanulást, az órákat és a szocializációt. Hogyha összetartanak a diákok, nem fog félni a tanuló, amikor ki kell mennie felelni, nem fog szorongva érkezni majd reggelente, és a tanárok is örömmel fognak ott órát tartani.

Minden gyermeknek, embernek szüksége van szeretet adására és elfogadására, figyelembevételre és elismerésre, valaki(k)re, aki bízik bennünk, legalább egy biztonságos, védett helyre, reménységre a jövőben.

E két utóbbi társadalmilag egyáltalán nem biztosított, de ma már családilag sem, s ez csak fokozza felelősségünket. Van valami, amit a magyar társadalom meg kellett, hogy tanuljon az elmúlt két évtizedben: ez a valódi közösség ereje, nélkülözhetetlensége. Valódi közösség, ami nem tévesztendő össze semmilyen virtuális hálózattal, melyben számszerű csúcsoakat halmozhatok, hogy hány „barátom” van. Olyan – egymásra figyelő – emberek csoportja, akik egy keresztyén iskolában naponként gyógyítják a másik sebeit, adnak egymásnak erőt a feszült mindennapokban jó döntéseket hozni, s annak végrehajtásában kitartani. Ebben adjon segítséget a keresztyén iskola tanára, akihez személyes dolgában is bátran odamehet tanácsot kérni a diák, anélkül, hogy kiadná magát, s az iskolai/osztálytársi baráti közösség, amely hasonló normákat követ. Kívánom, hogy minden diákunknak legyen legalább egy tanára, lelkésze, aki előtt meg tud nyílni, s akivel megbeszélheti a napi gondjait!

A tanév igéje

„Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket. Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért. Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit én parancsolok nektek.” [Jn 15,12–14]

Szeretném ezért elmondani a jó hírt: Krisztus elfogad téged úgy, ahogy vagy. Ha ez nem lenne így, akkor vajon meghalt volna érted a Golgotán? Biztosan nem. De mivel szeretted téged már akkor, amikor te még nem is tudtál róla, és már akkor életét adta érted, amikor te még nem is hallottál róla, ez a bizonyíték arra, hogy Jézus a barátod, a te legjobb barátod.

Jézus csupán egyet kér tőled cserébe: úgy szeressétek egymást, ahogyan ő szeretett titeket. Azt mondja Jézus, hogy „Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit én parancsolok nektek.” És mi az, amit parancsol? Ezzel kezdte szavait: „Az az én paran-

csolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” Nem akar megváltoztatni, hanem miközben szeret minket, ettől a szeretettől tudunk változni, s olyaná lenni, ahogy kedvesek lehetünk előtte.

Kérünk, Urunk, segíts nekünk, hogy egyre inkább, egyre jobban, egyre mélyebben odaszánjuk magunkat neked, és éljünk a felajánlott lehetőséggel, közösséggel, szeretetközösséggel, hogy mi a te barátaid lehetünk. Add, Urunk, hogy szeretetben tudjuk hordozni egymást, iskolánk minden tagját. Éljünk Krisztus barátságával, maradjunk meg az Ő szeretetében, hogy így só és világosság és *Krisztus jó illata lehesünk!* Ámen!

FEHÉR BORBÁLA
intézményvezető

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Innovációs program a Székács Iskolában

A fenti cím iskolánk egy újabb nyertes TÁMOP-pályázatának projektcíme (A pályázati felhívás kódszáma: TÁMOP-3.1.4. C-14). A pályázati kiírás teljesítésekor az egészséges életmód népszerűsítésére fókuszáltunk, két nagyszabású egészségnap rendezvény lebonyolítására és sporteszközök vásárlására kerülhetett sor.

Előző tanévünk utolsó napján teljesült az első egészségnapunk Gyopárosfürdőn. A nagyobbak kerékpárral, a kisebbek busszal érkeztek a helyszínre, ahol egész délelőtt változatos programsor várta őket. Kerékpáros ügyességi vetélkedő, strandröplabda, strandfoci, vízi röplabda mellett az osztályok az úszóversenyre nevezett társaiknak is szurkolhattak. A kisebbeket egész délelőtt várta a hatalmas ugrálóvár. Vendégünk volt Balogh Zsolt orosházi származású válogatott kézilabdázó, aki beszélt eddigi sportpályafutásáról, a profi szintig vezető útról. A Magyar Cserkészszövetség delegáltjai és az orosházi cserkészcsapat több tevékenység-típussal színesítették programunkat: akadálypálya, kézműves foglalkozások, illetve egy mini cserkész tábor felállításával ismerkedhettek a gyerekek a tábori élet feladataival. A Vöröskereszt sátorban a baleseti ellátás lehetőségeiről beszélgettek a szakemberek a gyerekekkel, tanbábu segítségével gyakorlati tapasztalatokat is szerezhettek. A szervezett programok után tanulóink a fürdő teljes területén élvezhették a strandolás

örömeit. Egy könnyű, egészséges ebéd elfogyasztásával zárult ez a különleges nap.

Második egészségnapunkat 2015. október 9-én, iskolánk területén rendeztük meg. Célunk ekkor is az volt, hogy diákjaink minél változatosabb formában, több területről meríthessenek tapasztalatot és élményt egészségük fenntartásának, megőrzésének érdekében. Közös torna után dr. Szemenyei Gabriella belgyógyász szakorvos, háziorvos *Az egészség 8 pillére* című előadását hallgathatták meg felsőseink. A helyes táplálkozás és testmozgás fontossága mellett hallhattunk a divatdiéták szervezeteinkre gyakorolt hatásairól, illetve hasznos életmódtanácsokkal lettünk gazdagabbak. A gimnáziumi korosztály számára *Függőség okozó szokások* címmel Sárközi Géza mentős szakápoló gyakorlatias előadást tartott munkája során szerzett tapasztalatainak beépítésével a játékszenvedélyről a különböző drogokhoz a szervezetre gyakorolt hatásairól.

A délelőtt folyamán állandóan látogatható volt a *Kézműves ételek udvara*. Különböző házi készítésű sajtokat, kalóriaszegény, illetve paleo süteményeket, mézet, egészséges alapanyagokból készült, zöldségpástétomos szendvicseket lehetett kóstolni. Az adalékanyagoktól mentes erdélyi kürtös kalács is nagyon nagy sikert aratott.

A mozgás is fontos szerepet kapott ezen a napon. Mini sportágválasztó helyszíne

lett az iskolaudvar és a tornatermek: vívás, futball, kézilabda, birkózás, íjászat, dzsúdó sportágakban próbálhatták ki ügyességüket, tehetségüket a gyerekek. Gyógy-, illetve gerinctornára is lehetőség nyílt, szakember hathatós segítségével.

Ismét ellátogatott hozzánk a *Teddy Maci Kórház*. Szegedi orvostanhallgatók kedves, segítő jelenlétével az otthonról hozott plüssállatkákat gyógyíthatták alsósaink. A svéd orvosok által kitalált program célja, hogy játékosan, szerepjátékokon keresztül betekintést nyerhessenek a gyerekek a gyógyítás folyamatába – mikor, miért, mi történik. Ez nagyban segíthet az orvosi helyzetekkel kapcsolatos félelmeik oldásában. Alsósaink nagy örömmel öltöztek be „műtét-hez”, vettek orvosi köpenyt, és minden szakszerű utasítást betartottak azért, hogy otthonról hozott kedves plüssük meggyógyuljanak. Ahogy az izgalmon túljutottak, *Vár Játésház* program (kreatív és készségfejlesztő játékok) és ugrálóvár várta a kisebbeket.

A nagyobbak és pedagógusaink Vöröskereszt méréseket vehettek igénybe.

Az egészséges ebéd elfogyasztása után gyermekek és szülők sorversenyére került sor. Nagyon nagy öröm, hogy sok szülő jelentkezett és küzdött becsületesen, nem is hiányzott a jókedv erről a rendezvényről sem.

NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Szülői Szervezete

2015. november 14-én, 18 órától jótékonysági MÁRTON-BÁLT rendez

az iskola dísztermében, melyre szeretettel vár mindenkit, aki hozzá szeretne járulni a diákok kirándulásainak, kulturális eseményeken való részvételének támogatásához.

Zene: K. Tóth László és Szilágyi Mihály

A 3500 Ft-os belépőjegyek megvásárolhatók az iskola titkárságán vagy a gyülekezet hivatalában 2015. november 10-ig.

Amennyiben valakinek nincs módja a bálon részt venni, de a támogatandó céllal egyetért és segíteni kíván annak megvalósulásában, módja van ezt pártolójeggyel megtenni, mely 1000, 3000 és 5000 Ft-os címletekben kapható.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Visszatekintés a nyár ifjúsági táboraira

Nagy öröm számunkra, hogy három különböző, lelki épülést és közösségi élményt nyújtó táborra hívogathattuk diákjainkat 2015 nyarán.

Evangélikus Ifjúsági Tábor

2015. június 22–26. között rendezték meg az Evangélikus Ifjúsági Táborát a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium kollégiumában. Iskolánkból – Szigethy Szilárd vezetésével – 14 tanuló vett részt ebben a hittantáborban, a 6. b, a 7/6, a 8/6, a 10/4 és a 11/4 osztályokból. A Déli Evangélikus Egyházkerület ezt a konfirmandustáborát a 12 és 17 éves korosztály számára hirdette meg, változatos programok keretében.

Lelki, zenei és sportprogramok várták a fiatalokat. Előadások, beszélgetések, bizonyágtételek voltak, sok sportolással és zenetanulási lehetőséggel. Deák László lelkész és segítői által szervezett napjaink áhítattal és közös énekléssel indultak. A tanulságos előadások és bizonyágtételek mellett sakk, foci, számháború, városismereti és bibliai vetélkedő, kondíziós, kosarazás, játék jellemezte délutánjainkat. Esténként különböző keresztyén könnyűzenei csapatok szolgálták az evangelizációs igehirdetések mellett.

A gyermekek számára különleges lehetőséget teremtett ez a tábor arra, hogy a zene, a sport és a hit által hasznosan, közösséggé formálódva töltsék idejüket. Valódi barátságok kötődtek az ország különböző pontjairól érkezett fiatalok körében.

JENEI MÁRIA
kísérőnevelő

Ezt látnod kell! – Gyermek bibliahét

„Isten gondoskodik rólad”, „Isten jót tesz veled”, „Isten őrököd feletted”, „Isten látóvá tehet, nyisd meg szívedet” – 2015. júniusában ilyen üzenetek mentén töltöttünk el iskolánk 3. emeletén négy nagyon mozgalmas, vidám napot, több mint 70 gyermekkel. Elsősorban alsó tagozatos diákok számára szólt a hívás, de nagy örömeinkre néhány felsős és gimnazista fiatal is

csatlakozott, akik hathatós segítséget nyújtottak a programok lebonyolításakor.

Mindennap énekekkel, imádsággal ószövetségi vagy újszövetségi igeszakasz, történet képes vagy éppen dramatikus megjelenítésével fogadtuk a táborozókat. A nap folyamán ennek a történetnek a feldolgozása következett kreatív, kézműves formában.

A gyermekek munkái által napról napra színesedett a díszterem, és állandó izgalmat jelentett az aktivitás, ügyesség „mérésére” osztogatott „olajcseppek” gyűjtése kicsi barna korsójukba. Ilyen „olajcseppecskék” jártak azoknak, akik a napi aranymondást felmondták, ha elkészítették a kért „munkadarabot”, ha bátran egyedül vagy kiscsoportban elénekelték a nap énekét, ügyesen végezték naposi teendőiket.

Jártunk a múzeumban is, agyagoztunk, kukoricacsutkából állatot készítettünk, új fonási technikát tanulhattunk, filmet néztünk az angyalok szerepéről a bibliai történetekben. Utolsó délutánon a sporté és a játéké volt a főszerep, tánctanulással fűszerezve.

A szép számú gyermekcsapatot ökumenikus felnőtt közösség terelgette: a református, a római katolikus és a baptista gyülekezetből is voltak segítő, szervező testvérek, illetve iskolánk hittan munkaközössége tett azért, hogy ne csak jó játék, de lelki táplálék is legyen ez a hét.

NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

KÖZÉP-PONT

Hosszú út, kellemes társaság, fiatalos programok, és ami összefogta az egészet: a hit. Ezek a szavak jellemezték a 2015-ös KÖZÉP-PONT találkozót, melyet Erdélyben, Gyimesközéplekon szerveztek meg. Az Orosházáról indult 12 fős csapat fáradtan ugyan, de kíváncsisággal és örömmel telve érkezett meg a helyszínre. A közös áhítat és vacsora után zenéléssel töltöttük az esténket, majd korán nyugovóra tértünk, hogy másnap kipihenten álljunk az új nap elé.

Kézművesség, sport, kirándulás és népművészeti előadások színesítették a progra-

mot. A társaság még jobban összekovácsolódott, új barátságok kötődtek, megismertük a környék kultúráját, szokásait, tanulhattunk fafaragást, kosárfonást, este pedig egy egész táborot megmozgató táncszínpadon vehettünk részt.

A jó időnek köszönhetően a következő napon az Ezeréves határhoz látogattunk el. A helyszínen a közelgő rossz idő miatt sajnos csak egy rövid történelmi betekintésre és áhítatra volt idő, majd a magyar és a székely himnusz eléneklése után visszatértünk a szálláshelyre. Az eső ugyan elmosta az esti és a másnap délelőtti programot, de a záró istentiszteleten mégis nagy számban vettek részt a táborozók. Egy interaktív, nagyon érdekes liturgián keresztül kerülhettünk közelebb az Úrhoz, és feltöltődve vághattunk neki a hazavezető útnak.

Örömmel gondolunk vissza az ott eltöltött pár napra. Sokat tanultunk, rengeteg élménnyel gazdagodtunk, és mind testileg, mind lelkileg feltöltődtünk.

HACK DÓRA

A GYÖRY VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

idős vagy megromlott egészségi állapotú, rászoruló orosházi lakosoknak (felekezeti, világnézeti hovatartozástól függetlenül)

felajánlja hétköznapi étkeztetési szolgáltatását,

elviteles vagy kiszállítással formában. Ennek díja kiszállítással 680 Ft/adag, melyből a szeretetszolgálat a kiszállítás díját (55 Ft) átvállalja, így egy adag ebéd 625 Ft. Szociális helyzettel függően a díj egyéni megállapodással csökkenthető. Az igényt bejelenteni személyesen a szeretetszolgálatnál (Thék Endre u. 2.), vagy telefonon (a 06 68/412-402-es, illetve a 06 20/770-0456-os számon) lehet.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

A konfirmandusokkal Telekgerendáson

– Gyerekek! Van még valakinek kérdése a konfirmandushétvégével kapcsolatban?

– Van Wi-Fi?

– Van konnektor?

Ez a rövid párbeszéd zajlott le a pénteki hittanórán, elutazásunk előtt néhány órával. A kérdezők a „Z” generáció lelkes képviselői voltak. („Z” generációnak nevezzük azt az új nemzedéket, amelynek az életében a gyorsan száguldó technológia játssza a főszerepet.)

– Konnektor van, Wi-Fi nincs. – válaszoltam, s ezzel nem tettem szert nagy népszerűsége.

A vasútállomáson már izgatott kamaszok csapata nyüzsgött. Az evangélikus iskolába járó konfirmandusok kíváncsian várták a vonatot, s a megérkezést Telekgerendásra. 28 gyermek 3 lelkész (Ördög Endre, Ihász Beatrix, Szigethy Szilárd) és 3 pedagógus (Nagné Györgyi Szilvia, Szitó Tímea és Szigethyné Szenteczki Katalin) vágott neki a kalandnak.

Telekgerendáson a Kelet-Békési Egyházmegye táborozóhelyére érkeztünk. Az egykori tévesziroda és művelődési központ visszarepített minket a 80-as évekbe.

Az első sokk után (kevés a konnektor, sok a pók) a bemelegítő játék és az értékviszár következett. Kalapács alá került a szeretet, a barátság, a család, a nyelvvizsga, a diploma és a telefon is. Ez utóbbi kelt el az egyik legnagyobb összegért. A fiatalok lelkesen licitáltak az értékekre, s jó volt látni, hogy a barátság, a család és a szeretet is sokaknak kincset ér.

Vacsoránkat a Teleki csárdában költöttük el, ahol énekszóval és imádsággal kezdtük a közös étkezést. Az út kicsit hosszabb-

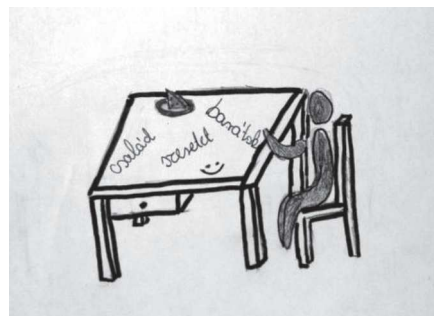
nak bizonyult, s így az esti túlélőtúrát is megejtettük. Csapatunk felbolydult méhkaszhoz hasonlított.

Az áhítatok témája a Tékozló fiú története volt. Ennek három főszereplőjét állítottuk a középpontba. Este a fiatalabbik fiú került elénk. Igazgatólelkészünk a szívére helyezte minden fiatalnak: pótolhatatlan és értékes vagy Isten számára.

Az áhítat után közös mozi következett: *Even, a mindenható* címmel. A mai korban játszódó Noé-történet vicces és elgondolkodtató volt számunkra.

Az esti társasjátékpárti és a folyamatos pótvacsera után sokan nehezen találták meg a kispárnájukat. Néhány órára azért elcsitult a ház. A séta, reggeli, séta után az idősebbik fiút állította elénk Ihász Beatrix lelkész. A fiút, aki nem akart osztozni az apa szeretetén.

A csendesperceket egy előadás követte, amely az asztról szolt. Az asztal az étkezés helye, amely összehozza a családot, amely segít az információ, a tudás megszerzésében (ezen van a számítógép), de az oltár is asztal, ahol úrvacsora szentsége által asztalközösségbe kerülhetünk Istennel és a gyülekezettel.

Az előadás után kis csoportokban mindenki lerajzolta a saját asztalát. Elgondolkodtató és megrendítő alkotások születtek. Mi van a „Z” generáció asztalán? Gyertya, szív és kereszt is. Vannak asztalok, amely körül nincsen család, vagy nincsenek barátok. A rajzok megosztása után kis jelenetekkel készültünk. Jézus példázatát a mai korban ültettük át, és fejeztük be. A gyerekek lelkesen álltak színpadra, s öt különböző, de nagyon ötletes előadást láthattunk.

A délutáni záró áhítat képe Rembrandt-tól *A tékozló fiú hazatérése* volt. Szigethy Szilárd iskolalelkész az Atya szemére és kezére irányította a figyelmet. Atyánk ott vár

a kapuban, nézi az utat, ölelő karját kitérve fut elénk. Nála otthon vár. A nap végére előkerültek a hangszerek, s nagyon szépen szóltak a gitárok, a fuvola, a klarinét: *Atyám két kezében, csak ott lakhatom...*

Csendesen ballagtunk az állomásra. – Mit visztek haza? – kérdeztem a résztvevőktől. Íme, néhány válasz:

„Nagyon jól éreztem magam, mivel nagyon sokat nevtünk.”

„Több emberrel kötöttem barátságot. Boldogságot vittem haza. Tetszett a közösség.”

„A legjobb az volt, hogy végre beszélgettünk egymással rendesen.”

„A legjobban a licitációs játék meg az állatos tetszett.”

„Az *Even, a mindenható* üzenetét hoztam haza, azt a mondatot, amit Isten mondott a filmben.”

„Nekem nagyon tetszett a tábor, a programok fantasztikusak voltak.”

„Összebarátkoztam olyanokkal, akikkel nem voltam jóban.”

„Boldogságot és vidámságot vittem haza.”

„Lehetne sokkal több napos is.”

„Isten szeretetét vittem haza, minden tetszett, de legyen konnektor.”

Van kiért imádkozni!

SZIGETHY NÉ SZENTECZKI KATALIN

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

A 11. évfolyam barangolása Partiumban

Ez év szeptember 24-én kezdetét vette négynapos partiumi kirándulásunk. Iskolánk történetében ez a 13. út volt azóta, hogy Fülöp Béla tanár úr megálmodta a „Magyarok az ösök útjain...” elnevezésű tanulmányutat, és az akkori iskolavezetés támogatásával az első diákcsoport nekivágott feltérképezni a Részeknek nevezett terület irodalmi és történelmi emlékhelyeit.

Nagyszalonta, Arany János szülőháza

Első állomásunk a nagyszalontai Arany János Emlékmúzeum volt, ami az ún. Csonka torony épületében kapott helyet. Idegenvezetőnk kellemes beszélgetés keretében, interaktív tárlatvezetéssel mutatta be a kiállítás tárgyait. Fotográfiai, berendezési és használati tárgyak tették még szemléletesebbé, milyen körülmények között is élhetett, dolgozhatott híres költőnk. Olvashattunk műveiből, szemtanúivá válhattunk munkái utóéletének.

Nagyszalonta után Nagyváradra indultunk, ahol a Szent László királyunk által alapított római katolikus székesegyházat tekinthettük meg. Gyönyörű falfestményeivel mindenkit elkápráztatott. Az Arany-kiállításához hasonlóan itt is idegenvezető állt rendelkezésünkre, aki bemutatta a székesegyházban lévő ereklyéket, szobrokat, kelyheket, illetve Szent László hermájának másolatát. A templom megtekintése után a város főterén beiktattuk – a már hagyománnyá vált – osztálykép-készítést, majd egy óra szabadprogram keretén belül magunk is felfedezhettük a város e részét. Láthattuk többek között Ady Endre egykori munkahelyét és kedvelt kávéházát is.

Késő délután érkeztünk Nagykárolyba, ahol birtokba vettük szállásunkat. Rövid

pihenő után megtekintettük a nemrég felújított és régi pompájában tündöklő kastélyt, ami a nagy múltú Károlyi család tulajdona. A *Történelmi enteriőr* kiállítás megtekintésével meglevnedett előttünk a grófi család lakókörnyezete, ruhaviselete. A fotó- és szoborkiállítás pedig elmélyítette bennünk a látottakat.

Második napunkat Kaplonyban, Adyfalván és Nagykárolyban töltöttük. Kaplonyban a Károlyi család kriptáját látogattuk meg. Ebben jelenleg a család 36 tagja nyugszik. A kriptá márványoltárának feszülete carrarai márványból készült, melyet Pietro Bazanti firenzei szobrász készített. Igazán impozáns látvány fogadja a látogatókat. Ezután Érdmindszentre – a mai Adyfalvára –, Ady Endre szülőfalujába látogattunk el. Megtekintettük szülőházát, tisztelegtünk nagy költőnk emléke előtt, koszorút helyeztünk el szobránál, végezetül Beyer Barnabás évfolyamtársunk előadásában meghallgattuk Adyék *Az Értől az Óceánig* című versét. Nagykárolyba való visszaérkezésünk után meglátogattuk testvériskolánk, az Elméleti Líceum diákjait és tanárait, akik nagy szeretettel vártak minket. A szeretetvendégség után a helyi diákok társaságában városnézésre indultunk, amely kellemes hangulatban telt.

A harmadik napon Koltóra indultunk. A Teleki-kastélyt tekintettük meg, ahol 1847 szeptemberében Petőfi Sándor és

Koltó, Teleki-kastély

Szendrey Júlia töltötték mézesheteiket. Korabeli bútorok, ruházatok, Petőfitől származó versek és feljegyzések kötötték le figyelmünket. Egy élmény volt számomra, hogy láthattam azt a kilátást, melyről Petőfi

híres versében, a *Szeptember végén* címűben így ír: „De látod amottan a téli világot? Már hó takarja el a bérci tetőt.” Az udvaron található szoboregyüttes mellett elszavaltam az imént említett verset, majd megkoszorúztuk az emlékhelyet.

Vasárnap délelőtt a nagykárolyi evangélikus templomban istentiszteleten vettünk részt, ahonnan áldás után élményekkel telve indultunk haza. A templom érdekessége, hogy csillárjai az egykori Arany Szarvas fogadóból származnak, ahol 1846-ban azt a bizonyos nagykárolyi megyebált rendezték, ahol Petőfi megpillantotta az ő Júliáját.

Nagykároly, Károlyi-kastély

Azt hiszem, mindnyájunk nevében elmondhatom: nagyon jól éreztük magunkat. Tartalmas, értékes időtöltés volt ez a négy nap. Minden egyes program tartogatott valami újat számunkra. Az esték szintén jó hangulatban teltek beszélgetéssel, játékkal, szórakozással. Ez az út nem csupán a magyar történelem és irodalom megismerésére volt alkalmas, hanem a két osztály összerázódására, tanáraink (Bacsurné Nagy Ildikó, Antal László és Hajdu Attila) alaposabb megismerésére is. Mindannyian örömmel gondolunk vissza a Partiumban eltöltött napokra, s ha tehetnénk, minden évben mennénk. Ezúton is köszönjük a lehetőséget!

ROZGONYI ORSOLYA

11/6

**2015. november 14-én, 18 órától
jótékonysági MÁRTON-BÁL**

Mindenkit szeretettel várunk!
Részletek a 19. oldalon.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Élő könyvtár

Szeptember 25-én – a TÁMOP 3.1.4 C–14 pályázat keretén belül – *Élő könyvtár* formájában pályaválasztási tanácsadást tartottunk a Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnázium 7. és 8. osztályos tanulóinak.

Az Élő könyvtár a kétezres évek elején Dániából indult kezdeményezés, mely – hasonlóan a hagyományos könyvtárhoz – a közvetlen találkozás, személyes élmény módszerével igyekszik növelni a fiatalok tudását. Azzal a különbséggel, hogy itt a könyvek emberek, és az olvasás egy rövid, 3–5 perces beszélgetés formáját ölti.

Ezért is választottuk a pályaválasztási tanácsadásnak ezt a rendhagyó formáját, mely alkalmával olyan különböző szakmák

képviselői álltak rendelkezésünkre, akik jó néhány szállal kötődnek iskolánkhoz – volt tanítványként, szülőként vagy más módon. Biztonságos körülményeket teremtettünk tanulóink számára, hogy jobban megismerjék a szakemberek munkáját, mindennapjait, szakmaik nehézségeit, örömeit.

Az Élő könyvtár jó alkalom volt tanulóinknak, hogy asztaltársaságnál történt baráti beszélgetés formájában közvetlenül, interaktív találkozás során bepillantást nyerhessenek a megjelent különböző foglalkozású emberek munkájába.

A következő szakmák képviseltették magukat ezen a délutánon: szakápoló, szociális munkás, tűzoltó, rendőr, kőműves, szobafestő, szakács, felszolgáló, állatgondozó, kereskedő, húsipari vállalkozó, műkörmépítő, óvodai dajka és fodrász.

A jó hangulatú délután után az előadók beszámoltak arról, hogy nagyon élvezték a beszélgetéseket, a tanulóink pedig aktívan, érdeklődve hallgatták őket. Kérdéseket tehettek fel, melyekre őszinte válaszokat kaptak, sok mindent megtudva ezen a délutánon a legkülönfélébb foglalkozásokról, ezzel fejlesztve szociális érzékenységüket, kommunikációs készségüket.

CELUSKÁNÉ CSEPREGI ALÍCIA

Szülők Klubja

„Ügyelj, hogy merre tart a lábad, akkor minden utad biztos lesz.” [Péld 4,26]

Az idei tanév a harmadik, amelyben iskolánk szakemberei a Szülők Klubja keretein belül segítik a szülőket, formálják nevelési stílusukat, bővítik ismereteiket. A korábbiaknak megfelelően szeptemberben és októberben is havonta egy alkalommal várta a klub az iskolába járó gyermekek édesanyját és édesapját. A tanév e két foglalkozása a pályaeorientáció témakörét dolgozta fel. Olyan diákok szüleit vártuk ezekre az alkalmakra, akiknek az alapfokú tanulmányok befejeztével továbbtanulási döntést kell hozniuk.

A pályaválasztás, továbbtanulás nem kis gondot jelent a tanulóknak, szülők és pedagógusok számára. Közös cél az, hogy minden tanuló képességeinek és szándékainak megfelelő iskolatípusban folytassa a tanulmányait. Az általános iskola befejeztével nem feltétlenül pályát választanak a ballagó diákok, hanem iskolatípust, képzési formát. A 13–14 éveseknél fontos döntésükben a pályaelképzelésük mentén a

kompetenciáik (Miben vagyok jó?), az érdeklődési irányuk (Mi érdekel?), és a rájuk jellemző munkaértékek kapjanak szerepet.

Ez az időszak a felfedezések kora, ilyenkor kipróbálhatják magukat a fiatalok különböző szerepekben az iskolában (pl. szakörökön) és a szabadidőben egyaránt. Egyre tudatosabban foglalkoznak már a különböző szakmai lehetőségekkel, és fontossá válik számukra az önvizsgálat, az önismeret is. Választásukat nagyban befolyásolják az iskolai tapasztalatok és visszajelzések, a kortársak véleménye, valamint a média is. Azonban azt is fontos leszögezni, hogy döntéseik még nem teljesen önállóak, jelentős hatással vannak rájuk családi hagyományok, szülői elképzelések és minták.

A középiskola kiválasztása a család közös kihívása, közös döntést is igényel, hiszen nagyon sok tényezőt kell figyelembe venni. Nemcsak a gyermek személyes jellemzőit kell mérlegelni, hanem a család teherbíró képességét is. (Például vállalható-e anyagilag egy távoli, bentlakásos intézménybe való jelentkezés? Át tudja-e szervezni a család ehhez az életvitelét?) A legmegfelelőbb választáshoz szükséges, hogy a

szülők beszélgessenek a témáról gyermekükkel, fedezzék fel közösen a lehetőségeket és gondolkodjanak a jövőről.

Szeptemberi alkalmunkon ehhez kaptak ötleteket a klub résztvevői. Szigethy Szilárd iskolalelkész lelki úttravalója után közösen áttekintettük, milyen kérdések mentén kell a pályaválasztási célokat kitűzni, mi ennek a meghatározó döntésnek a folyamata, hogyan és hol tudnak a szülők támogatást nyújtani gyermekeiknek. A TÁMOP 3.1.4 C–14 pályázat segítségével a szülők pályaeorientációs kiadványokhoz is hozzájutottak, amelyek további segítséget nyújtanak számukra.

Október 21-én megtartott klubfoglalkozásunkon betekintést nyerhettek a szülők a különböző iskolatípusok nyújtotta lehetőségekbe, a duális szakképzés rendszerébe, valamint megismerkedhettek az élet-hosszig tartó tanulás fogalmával és jelentőségével. További segítséget kaphattak a továbbtanulással kapcsolatos adminisztratív teendőikben (jelentkezési lapok kitöltése, határidők) is.

PESICS ZSUZSANNA
iskolapszichológus

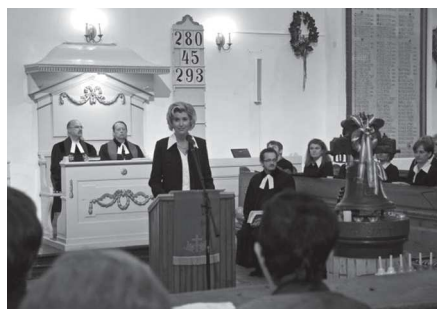

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Jubileumi beszámoló óvodánkból

Szeptember 26-án, szombat délután jubileumi hálaadó istentiszteletre gyűltünk össze templomunkban, hogy vendégeinkkel együtt ünnepeljük óvodánk fennállásának 20. évfordulóját, és együtt adjunk hálát gondviselő Istenünknek az eltelt 20 esztendőért.

Óvodánkban 1991 szeptemberétől felmenő rendszerben indultak egyházi csoportok. 1994. április 26-án, a városalapítás 250. évfordulóján dr. Harmati Béla, a Déli Evangélikus Egyházkerület akkori püspöke szentelte óvodánkat egyházi óvodává. A tényleges átvételre 1995. szeptember 1-jével kerülhetett sor. Működését Evangélikus Hajnal Óvoda néven kezdte meg.

2008 óta a helyi evangélikus iskolával együtt többcélú, összevont intézményként szolgáljuk a keresztyén nevelés- és oktatásügyet városunkban, Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium néven. Így érkezünk el Isten kegyelméből fennállásunk 20. évfordulójához.

Ünnepi istentiszteletünkön Gáncs Péter püspök úr, evangélikus egyházunk elnök-püspöke, egyben egyházkerületünk püspöke és oktatásért felelős püspökünk hirdette Isten ígétjét. A vendégek körében üdvözölhettük egyházkerületünk felügyelőasszonyát, városunk polgármesterét, a római katolikus plébános urat, a református lelképásztort, városunk óvodáinak vezetőit és a város egyéb intézményeinek képviselőit, megjelent vendégeket, más evangélikus óvodákból érkezett kollégákat, egyházközségünk és intézményünk vezetőit, a gyülekezet tagjait, nyugdíjas kollégákat, a korábban nálunk szolgáló lelkészeket, óvodásainkat és szüleiket. Nagy szere-

ttel üdvözöltük nyugalmazott alapító óvodavezetőnket, Révész Józsefnét is.

Nagycsoportosaink aranyos köszöntőműsorral kedveskedtek a vendégeknek, óvodapedagógusaink pedig közös énekes szolgálattal tették ünnepélyesebbé a jubileumi hálaadást.

Istentiszteletünket követően lehetőség nyílt a vendégek megszólalására. Rövid köszöntést mondott igazgatólelkészünk, intézményünk vezetője, gyülekezetünk felügyelője, városunk polgármestere, egyházkerületünk felügyelőasszonya és alapító óvodavezetőnk. Köszöntőlevélben küldték el jókívánságaikat: Győri Gábor esperes úr, óvodánk alapító lelkésze, Varga Márta osztályvezető asszony, az MEE Országos Iroda Nevelési és Oktatási Osztályának vezetője, Dr. Harmati Béla nyugalmazott esperes úr.

Istentől áldott, méltó és szép ünnepként éltük meg jubileumi hálaadó istentiszteletünket, ezúton is köszönjük mindazok részvételét, akikkel együtt ünnepelhettünk.

Az alábbiakban az istentiszteleten elhangzott óvodavezetői köszöntő olvasható.

Kedves Vendégek,
Ünnepelő Gyülekezet!

Jubileumi hálaadásra gyűltünk ma össze, evangélikus egyházi óvodánk fennállásának 20. évfordulóját ünnepeljük együtt. Köszönjük Önöknek, hogy jelenlétükkel megtisztelik ezt az alkalmat, és ezáltal ünnepünkben, örömeinkben Önökkel osztozhatunk.

„Emlékezz vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened, az Úr...” – Ezt az ígét választottuk Mózes 5. könyvéből, jubileumi évünk és a mai nap mottójául. Hiszen a jubileum arra kötelez minket, hogy visszaem-

lékezzünk, rendezgessük emlékeinket és közben számba vegyük az eltelt 20 esztendő tapasztalatait. Azokat a megteremtett értékeket, hagyományokat, melyek megformálták óvodánk arculatát, és azokat az

embereket, akik munkájukkal, szolgálattal valamennyien hozzájárultak az óvoda jelenben képviselt értékeinek megalapozásához.

Az óvoda alapítása Révész Józsefné alapító óvodavezetőnk és Győri Gábor esperes úr, akkori orosházi lelkészünk nevéhez fűződik.

Óvodánkért oly sokat fáradó, szolgálattal élő hittel és teljes odaadással végző alapító óvodavezetőnk értékes örökséget hagyott ránk, egy jól működő, keresztyén szellemiségű óvodát, melyet igyekszünk méltó módon, a megkezdett úton haladva továbbörökíteni.

Alapító lelkészünk már messze él az óvodától és a várostól, de az általa kijelölt irány meghatározta a későbbi fejlődés útját, példaértékű pedagógiájának nyomait mai napig viseli nevelőmunkánk.

20 év hosszú idő, ezalatt óvodánk jelentősen átalakult, megújult, küllemében is egészen más arculatot öltött, mint ahogyan 1995 szeptemberében Evangélikus Hajnal Óvoda néven megnyitotta kapuit a kisgyermekek előtt.

Időközben az óvodások is többször váltották egymást, cserélődött a gyermekközösség.

És bár még köszönhetek hálás szívvel és szeretettel az itt dolgozók között alapító tagokat, az eltelt évek alatt több kedves óvónénitől, dajka nénitől búcsúztunk el és fogadtunk magunk közé új kollégákat.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Az évek során gyülekezetünk lelkészei is váltották egymást, ki hosszabb, ki rövidebb ideig kötődött óvodánkhoz.

Változtak a körülmények, a külsőségek és az óvodához kötődő emberek, de a mi Urunk mindvégig örök, hűséges patrónusként, gondviselő szeretetével ölelte át és tartotta meg óvodánkat, vezette, támogatta a mi szolgálatunkat.

„Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” – mondja az Úr Máté evangéliumában. Ezt a kegyelmet éljük meg nap mint nap és ebben az ígértben bízunk óvodai közösségünkben, a kisgyermek között végzett szolgálatunk során.

Isten hűsége örök, és az idő múlásával nem változik evangélikus egyházi óvodánk küldetése sem. De azok az egyetemes ke-

resztyén értékek sem, amelyek nevelőmunkánk céljait és feladatait meghatározzák.

Evangélikus egyházi óvodánk mindig is az a hely volt és maradt, ahol gyermekeink találkozhatnak az élő Istennel. A mi legfontosabb feladatunk pedig az, hogy elindítsuk őket a hozzá vezető úton.

Nevelőmunkánk legnemesebb, missziós célja, hogy gyermekeink lelki nevelésére gondosan odafigyelve elvessük kicsi szívükben a gyermeki hit apró magvacskáját, és olyan értékeket közvetítsünk számukra, amelyekbe későbbi életük során is kapaszkodhatnak.

Változó világunkat, a hazánkban és Európában zajló eseményeket szemlélve talán minden eddiginél nagyobb szüksége van a gyermekeknek ezekre az értékekre, a keresztyén emberségre és arra a hitre, amellyel felnöve majd egy keresztyén országot, keresztyén Európát tudnak építeni, erősíteni.

Különleges felelősséget ró ránk az a tudat, hogy jubileumi évet ünneplünk: hálát ébreszt bennünk az alapítók, az elődök iránt, és hálát, elkötelezettséget Isten iránt.

Méltónak kell lennünk az elődök szolgálatához és méltóvá kell válnunk Isten

megelőlegezett bizalmára, a szolgálatunkra való elhívására.

E megélt 20. mérföldkőnél előretéknve pedig további elköteleződést kell vállal-

nunk Isten felé, és feltétel nélküli felelősséget a jövő nemzedéke felé. Hiszen olyan nemzedéket kell nevelnünk, amely szilárd hittel Isten népe maradhat, az Ő kegyelmét és áldásait élvezve.

Ennek a nemes feladatnak az ellátásához kérjük az Úr Isten kegyelmét, segítségét. És gazdag áldását óvodánk további működésére, az itt dolgozókra, gyermekeinkre és családjaikra.

VAJER TÍMEA
óvodavezető

„Az angyalok velünk élnek...”

ZENÉS VASÁRNAP

Muzsika és Biblia...
Hallgassuk együtt!

2015. október 25., 17 óra
evangélikus templom

Vendégelőadó:
a kiskőrösi
GOSPEL SASOK

Igét hirdet: **Ihász Beatrix**

Juhász Gyula: Temető

*A hervadás bús pompájában áll most
A temető. Ó, mennyi szín, derű,
Fehér és lila őszi rózsatenger,
Mely hullámszik az enyészet szelére.*

*Egy alacsony pad vár rám pihenőül,
Előtte zöld deszkából ácsolt apró
Sírdomb szelíden mosolyog a fényben.
Fölöttem magyar égnek végtelenje,
Előttem a határtalan magyar táj.*

*E kicsi sírban egy csöpp lányka szunnyad,
Mint elhervadt virág az ősi kertben.
Köröttem mindenütt békés keresztek
S mély nyugalom beszédes csöndje hallgat.
Mely minden bölcsességnél igazabb.*

*E kicsi hant előtt, e nagy magányban
Megölelem az édes életet,
Mely ragyogást küld jeltelen sírokra
S virágözönt az ódon temetőkbe
S az őszi nap csókjával arcomon
Megindulok rózsásán, dalosan,
A boldog elmúlás víg völgyébe.*

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Csehi József

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Szita Szabolcs és Szamosközi Edit fia:

SZELIM 2015. június 7.

Ébényi Zoltán és Járolí Szilvia fia:

LEVENTE 2015. június 14.

Dobi Gergely és Sipos Renáta Pálma leánya:

TAMARA 2015. július 11.

Sütő Attila és Oláh Ágnes Anikó leánya:

ZSÓFIA 2015. augusztus 1.

Horváth Attila Zsolt és Pénzes Krisztina fia:

ALBERT 2015. augusztus 8.

Kunos Károly és Horváth Brigitta leánya:

RÉKA LIA 2015. augusztus 16.

Nagy Tamás és Geiszt Renáta leánya:

NORINA 2015. augusztus 23.

Héjja Attila és Vincze Mária leánya:

IZABELLA 2015. szeptember 6.

Tóth János és Vigh Mónika fia:

JÁNOS 2015. szeptember 13.

Tóth János és Vigh Mónika leánya:

IMOLA 2015. szeptember 13.

Tóth Zsolt és Tarsoly Katalin leánya:

HANNAH 2015. szeptember 13.

Czinkóczi Zoltán és Korcsok Judit leánya:

ANNA 2015. szeptember 13.

Várady Attila és Németh Gabriella fia:

ZÉTÉNY 2015. szeptember 20.

Márkus Zoltán József és Iványi Orsolya fia:

BULCSÚ 2015. október 4.

Halász Sándor és Lázár Kitti leánya:

BOGLÁRKA 2015. október 4.

Makovényi László és Soós Adrienn Lilla fia:

ZALÁN LÁSZLÓ 2015. október 4.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Lázár János és Kaluzsa Tünde 2015. május 30.

Mórocz Tamás János és Szanka Szilvia 2015. június 20.

Kontra Attila és Nagy Olga Ilona 2015. július 25.

Harmati Szabolcs és Mészai Szilvia 2015. augusztus 8.

Fabázi Zsolt és Szász Mária 2015. augusztus 8.

Kotolák Sándor és Vass Boglárka 2015. augusztus 22.

Juhász-Nagy József és Orbán Emese 2015. augusztus 22.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN
MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉS (2015. május 1.–2015. október 9.)

Ballai Mihályné (Németh Ibolya Margit 87) · Jankó Józsefné

(Takács Julianna 90) · Németh Istvánné (Bokor Rózsa 78) ·

Tóth Jánosné (Varga Irén Etelka 88) · Nagy Ferencné (Tóth

Etelka 87) · Nagy Lajosné (Kunos Ilona Róza 90) · Kilián

László (87) · Szokolai Mihályné (Hajdú Mária 78) · Gömöri

Pál (72) · Sitkei István Mihály (72) · Mórocz Mihályné

(Darók Éva 65) · Árvai János (69) · Szemenyei Ferenc Lajos

(71) · Hegyi Ernőné (Tábit Irén 80) · özv. Pipis Jánosné

(Mihálka Ilona 96) · Tenkes Istvánné (Ravasz Irén 87) ·

Megyesszai Ernőné (Piti Rózsa 87) · Nagy Pálné (Pusztai

Gizella Erzsébet 95) · Rideg Béláné (Fekete Zsuzsanna 70) ·

Csiszár Lajosné (Misinszki Etelka 75)

„A VILÁG PEDIG ELMÚLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSI,
MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17]

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2015. május 16.–2015. október 9.

Kulcsár Jánosné	1000 Ft	Csmela Józsefné	2000 Ft	Demeter Jolán	10 000 Ft
Fülöp Béláné	1000 Ft	Dr. Horváthné Csepregi Terézia	1500 Ft	Rajki Zoltán és Rajki Róbert	2000 Ft
Gombkötő Sándor	2000 Ft	Szász István és neje	2000 Ft	Verasztó Józsefné	2000 Ft
Dr. Bálint Katalin	5000 Ft	Bodzsár Lászlóné	1000 Ft	Berta Károlyné	2000 Ft
Bérces Elemér	5000 Ft	Kissné Betkó Katalin	3000 Ft	Tóth Béla	2000 Ft
Györgyi Bálintné	2000 Ft	Kunos Lajosné	2000 Ft	Tarr István és felesége	1000 Ft
Hajdú Jánosné	2000 Ft	Kovács Ferenc és felesége	2000 Ft	Dr. Formann István és felesége	10 000 Ft
Kótai Rozália	3000 Ft	Szabó Bálint	2000 Ft	Pusztainé Nagy Erzsébet	1000 Ft
Varga Zoltánné	2000 Ft	Héjjas Irén	2000 Ft	Győri-Dani József és felesége	3000 Ft
Szöllősi Béla	5000 Ft	Szokodi László	1000 Ft	Dér Jánosné	2000 Ft
Ilovcsy Béla	5000 Ft	Dr. Soós Tibor	5000 Ft	Kissné Betkó Katalin	3000 Ft
Ujj Mária	1000 Ft	Jankainé Zelenka Anikó	1000 Ft	Makula Sándorné	1000 Ft
Czikora Lajos	2000 Ft	Csehi Józsefné	700 Ft	vitéz Simon Ernő	20 000 Ft
Ragályi Aladárné	4000 Ft	Bánki-Horváth Jolán	1000 Ft	Nagy Dénesné	1000 Ft
Pleskó Józsefné	5000 Ft	Für Sándor József	2000 Ft	Megyik Sándorné	1000 Ft
Mórocz Tamás	3000 Ft	Bartolák Andrásné	1000 Ft	Név nélkül, de Istennél	
Tóth László	3000 Ft	Pál Tamásné	1000 Ft	tudva lévő 2 testvér	3000 Ft